

EL BRILLANTAT

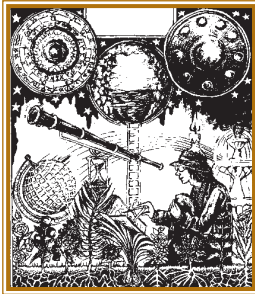
CALENDARI,
SANTORAL, ASTRONÒMIC I LITERARI

2010

Adaptat al meridià valencià, amb informacions agràries, llunes, predicció del temps, festes, fires i altres curioses novetats

EE BRILLANTES

© Joan Josep Cardona Ivars
Av. País Valencià, 234. "El Plamolins"
03720 BENISSA (Marina Alta)

Propietat intel·lectual de Joan Josep Cardona Ivars

Autor de la portada: Ramon Pérez Carrió

Imprés a: La Imprenta Comunicació Gràfica, s.l.

Disseny i maquetació: www.adisseny.com

Depòsit legal: V-4497-2009

Presentació I

Els antics lectors dels calendaris de cordell sempre adquirien el fullet amb un punt de curiositat. Estaven davant la incertesa d'un any nou, del qual esperaven agradables novetats. Algunes coses, com el santoral, a excepció de les festes mòbils, les sabien ubicar quasi perfectament dins del total general. Era comú identificar les onomàstiques amb el temps de recollida de les collites o el moment apropiat per a preparar la terra. D'eixa manera, encara podem escoltar en boca d'alguns vells llauradors expressions com "pel temps de les olives", "el dia de les Ànimes" o "sentir els trons de la Mare de Déu Cadufera". Per a bona part de les generacions que ens han precedit els era més fàcil relacionar l'espai del cicle de collites que identificar els mesos.

La novetat que esperaven era el pronòstic del temps atmosfèric que havia de fer amb quasi un any de perspectiva. Certament que això no té cap fonament científic, però els vells compradors dels almanacs s'ho creien, i tant que sí! Això sí que els era per complet desconegut. Eren conscients dels canvis de l'oratge a curt termini, i a més ho endevinaven amb prou exactitud, però encertar un pronòstic que anara més enllà de les quaranta-huit hores ja no els era tan factible. Fiaven eixe auguri a la ciència d'aquells il·lustrats que, amb superiors estudis, podien tindre el coneixement suficient per a saber l'evolució molts mesos avançada de l'oratge.

Una ullada als vells tractats de ciències físiques del segle XIX ens pot orientar que, enfront dels magnífics gravats dels aparells de mesurar i previndre els canvis climàtics a un temps relativament curt, n'apareixen uns altres on els científics d'aquella època mostraven l'admiració pel comportament d'animals o plantes en plena preparació abans d'un temporal. Era la mirada romàntica a un món amb el qual els científics se sentien molt units encara i en què buscaven explicacions sense deixar de banda la quimera.

Molts autors dels apartats literaris dels vells calendaris tenien una especial gràcia a l'hora de conjuntar els versos dels pronòstics fent una barreja simultània de ciència i empirisme. També ells es resistien a oblidar els senyals de la natura i l'origen astrològic dels antics precursors dels calendaris, i seguien fidelment, per

tant, les particularitats dels signes zodiacals i les influències dels planetes. La presència en la Roda del Temps del planeta Mart significava guerres, Urà representava l'avarícia, Mercuri pronosticava bons negocis i Venus, per descomptat, anunciava fertilitat.

Un dels pronòstics rimats que gaudia de més crèdit entre els nostres llauradors era el que ofería el calendari alcoià editat amb el nom de *Calendario del Profeta*. La rica vena dels poetes encarregats de donar forma al pronòstic de l'any següent era d'una notable inventiva i semblava no tindre aturador, ni cap dubte per a crear problemes psicològics als seus lectors. En l'època de la guerra de Corea foren recordats els horribles vaticinis que aquell versador feia per a l'any 1952, en què el planeta Mart regnaria a foc i sang durant tot l'exercici. Sort que a l'any següent entraria joiós i magnànim el déu Júpiter que arreglaria la situació mundial. No cal dir que els bons llauradors, plens d'angoixa, jutjaren que les plagues de mildiu i la secada general eren obra d'aquell planeta tan maligne.

La tendència dels moderns aficionats a fer les proves endevinadores conegudes popularment com a "proves dels brillants d'agost", és afortunadament molt menys catastrofista que la dels antics profetes del temps. Probablement la seguretat dels moderns mecanismes de prevenció social i un major domini de l'evolució dels cicles econòmics han fet que els pronosticadors es moguen dins d'uns paràmetres de moderació. Dit això, hom veu amb plausible condescendència que tots els amants de fer pronòstics a llarg termini sobre l'evolució del clima observant el comportament de la natura busquen afinar al màxim. En eixe sentit cal valorar l'existència d'associacions com la denominada Asociación Española de Cabañuelas y Astrometeorología que funciona des de l'any 2002, amb un ric bagatge de congressos (ja van pel nové), fets a Almagro, Lugo, Cadis, Tenerife, Granada, etc., cosa que dóna la mesura de la importància d'esta afició.

Afortunadament per al món científic sempre hi haurà un considerable nombre de persones aficionades a seguir la seua evolució que, des del respecte i la bona voluntat, intenten aportar els seus punts de vista i contribuir a la seua millora amb experiments i investigacions practicats dins de la prudència i l'admiració. Res a veure, com l'amable lector ja deu haver copsat, amb aquells catastrofismes dels adorables pronosticadors d'altres èpoques.

Calendari venut, calendari begut I

Joan Josep Cardona

L'entranyable M. Gosálbez Botí, el darrer i romàntic editor del calendari *El Profeta*, fet a Alcoi des de l'any 1873 i ara malauradament desaparegut, ens parlava de la seua distribució comercial, que en els seus millors temps comptava amb el concurs d'autèntics representants de comerç. Els venedors del popular almanac eren persones conscienciades del seu paper comercial que, no contents de percebre la corresponent comissió, afegien un plus personal i gratuït a l'article. Venien un producte literari i, per tant, a diferència del viatjant de vetesifils, sabien transmetre els valors d'una mercaderia cultural. Entenien aquelles persones que el calendari era en la majoria dels casos l'única literatura que es llegia a casa dels llauradors. Afegim a això que el calendari posava a l'abast del llaurador alguns coneixements indispensables, com ara els dies de mercat, el lloc i els gèneres que allí es podrien trobar o les fires que oferien els avanços tècnics. Els corresponsals explicaven els mèrits del calendari en veu alta. El folklorista Joan Amades recull la transcripció musical de la crida que feien alguns venedors ("...calendaris per tot l'any, saragossà, pagès i l'ermità").

Hem d'entendre en la nostra modernitat el paper tan important que feien els calendaris. Era un món que depenia de l'explotació de la terra i l'observació de les fases de la Lluna era primordial per a saber quan s'havia de sembrar o fer una altra faena al camp. El nostre antic llaurador era l'hereu d'una llarga tradició ancorada en el temps dels romans. Fins a la traducció del francès dels llibres de Claude Boutelou, prestigiós agrarista del segle XIX, podríem dir que els únics coneixements que tenien els més avançats propietaris rurals no passaven de les lectures, en bon llatí, del llibre *De re rustica*, de Luci Juni Moderat Columel·la. Calgué que mossén Josep Antoni Cavanilles fera el seu intens pelegrinatge per les nostres terres per a anar prenent nota de les arbitrarietats que anava veient al seu pas en matèria de conreu de les terres de cultiu. I, mentrestant, la Reial Societat d'Amics del País anava fent la seua. Però, siguem sincers, tot això no aplegava a la casa del modest llaurador que, any rere any, comprava el fulletó "que només val un sou" o el "pronòstic nou que endevina quan plou".

L'època d'aparèixer per les nostres places i mercats els tradicionals venedors de calendaris coincidia amb el temps de Tots Sants, moment en què gran part dels camperols, els seus clients, ja disposaven d'una mica d'assossec per a permetre's fer

tertúlia a bars i casinos els diumenges de matí. El període de venda era curt i no anava més enllà de la festa de Sant Antoni. El representant que nosaltres coneguérem en la nostra infància venia d'un poblet d'allà les muntanyes alcoianes i feia parada als hostals, on dormia, com els traginers, a vora la pallissa. Treballava la comarca de la Marina Alta i per a anar d'un lloc de mercat a l'altre emprava el carro dels venedors de verdures, que sol·licitament li feien lloc al seu vehicle. Reservava per al darrer viatge la plaça de Callosa d'en Sarrià, i, amb l'ordinari Savall, s'encolomava cap a la foia d'Alcoi, on tenia sa casa.

El venedor que citem, home de mitjana edat, era molt enraonador i una mica bohemí, condicions indispensables per a poder dur a terme amb èxit les seues representacions. Junt amb *El Profeta* treballava el *Zaragozano* i el calendari de bloc o 'taco'. Este darrer el compraven les cases principals. Era un luxe. I un candor. Gaudia de més informació que el tradicional, que el complementava i li donava una perspectiva més àmplia. Però, quant a la lectura del dia a dia, el de bloc no tenia rival. A més, al dors del full sempre portava un proverbi xinés, una recepta de cuina, una oració remeiera, algun acudit o una porga casolana. Ni un any es repetia tan exhaustiva informació.

Quan acabava el mercat matiner, i si la pròxima plaça a treballar estava pròxima, aquell venedor feia el camp anant de casa en casa visitant els seus fidels clients, que rarament el deixaven anar sense convidar-lo a dinar perquè era molt agraïda la seua conversa. El paper que feien estes modestes persones era important. Transmetien notícies d'un punt a un altre, informaven dels avanços que veien a les capitals, donaven el seu parer en algun negoci domèstic i, en alguns casos, ajudaven al progrés general venent, també, llavors per al camp o pedres per a ús dels encenedors d'espurna. I, bohemí com hem dit, no era rar veure'l en alguna ocasió una mica passat de rosca en la beguda i dient allò de "calendari venut, calendari begut...".

Sentim una especial tendresa cap a persones com la que hem descrit. Jo particularment les enyore, tant perquè representen una imatge de la meua dolça infància, com per l'important paper que ara farien representant els meus calendaris, *El Brillantet* i el *Calendari dels Brillants*. No és possible substituir la seua professionalitat, abnegada i fidel amb tot allò que representaven. La modernitat, és clar, posa al nostre abast tot un ampli ventall de punts de venda, de promoció de productes, de campanyes de llançament, de professionals de la distribució, amb naus gegants on tones i més tones de llibres esperen eixir al carrer. Tot, estimats lectors, no passa de ser una cosa artificial, si no supèrflua. El negoci del llibre es regix per uns esquemes de mercat, de llibre recomanat, del més pur i dur sentit mercantil. Ens conduïxen, i ens deixem conduir, cap allò que volen que llegim. Miren, si no, qualsevol prestatgeria d'importants llibreries, i miren, si fan el favor, de trobar les delicades obretes que modestos i valuosos autors casolans escriuen, i es publiquen particularment, amb el benemèrit propòsit d'enlairar la cultura de casa nostra. No les trobaran.

Calendari i santoral 2010 |

I Pel gener, noces de gats i marrameus pels terrats.

- 1 dv. Cap d'Any. Huitada de la Nativitat del Senyor. Imposició del nom de Jesús, també Emmanuel o Manuel. Jornada Mundial de la Pau. Santa Maria, Mare de Déu.
- 2 ds. Sants Basili el Gran i Gregori de Nazianz.
- 3 dg. II de Nadal. Santa Genoveva, sants Anter, Daniel i Atanasi.
- 4 dl. Sants Titus, Aquilí, Rigobert i santa Àngela de Foligno.
- 5 dt. Sant Telesfor (papa), santa Pola i sant Eduard d'Anglaterra. La nit dels Reis d'Orient.
- 6 dc. L'Epifania del Senyor. L'Adoració dels sants Reis d'Orient.
- 7 dj. Sant Ramon de Penyafort. Sant Julià (bisbe).
- 8 dv. Sant Severí, santa Gúdula i sants Julià i Eladi.
- 9 ds. Sant Eulogi de Còrdova.
- 10 dg. El Baptisme del Nostre Senyor. Sants Guillem i Nicanor.
- 11 dl. Sants Anastasi, Alexandre (bisbe), Salvi i Higini.
- 12 dt. Sants Alfred, Nazari de Sant Miquel de Cuixà, Arcadi i Modest.
- 13 dc. Sants Hilari (bisbe i doctor), Gumersind, Leonci i santa Verònica.
- 14 dj. Sant Joan de Ribera (arquebisbe de València). Sant Malaquies.
- 15 dv. Sant Maur o Maure. Sant Pau de Tebes.
- 16 ds. Sants Fulgenci i Marcel. Sants Berard, Pere, Adjut, Acursi i Otó (proto-màrtirs). Sant Honorat. Santa Estefania (verge).
- 17 dg. II Ordinari. Sant Antoni Abat o del Porquet.
- 18 dl. Santes Faustina, Prisca i sant Fasci (confessor).
- 19 dt. Sant Canut (rei de Dinamarca) i sant Màrius (màrtir).
- 20 dc. Sants Sebastià (màrtir), Fructuós (bisbe) i els seus diaques Eulogi i Auguri. Sant Fabià (papa i màrtir).
- 21 dj. Sants Fructuós, Epifani i August. Beata Josepa Maria de Santa Agnès.
- 22 dv. Sant Vicent (màrtir, primer patró de la ciutat de València).
- 23 ds. Sant Ildefons (bisbe).
- 24 dg. III Ordinari. Diumenge de Septuagèsima. Sant Francesc de Sales (bisbe), Mare de Déu de la Pau i sant Felicià.
- 25 dl. Conversió de sant Pau.
- 26 dt. Sants Timoteu i Titus (bisbes). Santa Paula.
- 27 dc. Sant Enric d'Ossó. Santa Àngela de Mèrici. Sants Daci, Datus i Mer (o Emeri).
- 28 dj. Sant Tomàs d'Aquino.
- 29 dv. Sant Pere Nolasc, sant Cesari i sant Valeri.
- 30 ds. Santa Martina i santa Sabina.
- 31 dg. IV Ordinari. Diumenge de Sexagèsima. Sant Joan Bosco.

Hora d'eixida

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1			
2			
3			
4			
5	08:19	08:22	08:23
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12	08:18	08:21	08:22
13			
14			
15	08:17	08:20	08:21
16			
17			
18	08:16	08:19	08:20
19			
20	08:16	08:18	08:19
21			
22	08:15	08:17	08:18
23	08:14	08:17	08:17
24	08:13	08:16	08:16
25			
26	08:12	08:15	08:15
27	08:11	08:14	08:14
28	08:10	08:13	08:13
29	08:09	08:12	08:12
30	08:08	08:11	08:11
31	08:08	08:10	08:10

Dia	Alacant	València	Castelló
1			
2	17:52	17:49	17:46
3	17:54	17:51	17:48
4	17:54	17:51	17:48
5	17:55	17:52	17:49
6	17:56	17:53	17:50
7	17:57	17:54	17:51
8	17:58	17:55	17:52
9	18:59	17:56	17:53
10	18:00	17:57	17:54
11	18:01	17:58	17:55
12	18:02	17:59	17:56
13	18:03	18:00	17:57
14	18:05	18:02	17:59
15	18:06	18:03	18:00
16	18:07	18:04	18:01
17	18:08	18:05	18:02
18	18:09	18:06	18:03
19	18:09	18:07	18:04
20	18:10	18:08	18:05
21	18:12	18:10	18:07
22	18:13	18:11	18:08
23	18:14	18:11	18:09
24	18:15	18:12	18:10
25	18:16	18:13	18:11
26	18:17	18:14	18:12
27	18:19	18:16	18:14
28	18:20	18:17	18:15
29	18:21	18:18	18:16
30	18:22	18:19	18:17
31	18:23	18:21	18:19

■ Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Vella, el 7. Nova, el 15. Hi ha la possibilitat que els Reis d'Orient enguany vinguen, per això de fer servir en temps de crisi energies alternatives, amb globus. I és un bon pensament perquè per eixos dies es pronostiquen vents molt durs del cantó de tramuntana i el viatge el faran en un no res i sense gastar-se ni un cèntim, que la cosa no està per a tirar coets.

Creixent, el 23. Plena, el 30. Els Reis se n'anaren altra vegada cap aquelles terres tradicionals i més càlides que les nostres. Com que la qüestió dels regals ha anat enguany una mica de baixa, cosa que no ens ha d'entristir ni mica ni gens, tindrem un rescabament amb els porrats de Sant Antoni, que mira per on pronostiquem amb bon oratge i ventet del sud-est.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
7	00:59	01:00	01:00	12:12	12:10	12:09
23	04:29	04:26	04:23	13:42	13:46	13:46
30	18:58	18:57	18:55	08:06	08:08	08:08

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart minvant

I Pel febrer curt, ni el peix té suc.

- 1 dl. Sant Cecili, sant Ignasi d'Antioquia (bisbe) i santa Brígida.
- 2 dt. La Candelera. Presentació del Senyor. Sant Ignasi (monjo). Sant Àlvar.
- 3 dc. Sant Blai (bisbe i màrtir). Sant Òscar (bisbe).
- 4 dj. Sant Aquilí, sant Rembert (bisbe de Bremen).
- 5 dv. Santa Àgata o Àgueda de Palerm i santa Calamanda.
- 6 ds. Sant Pau Miki (jesuïta) i sant Pere Baptista (franciscà) (màrtirs a Nagasaki el 1597). Sant Teòfil i santa Dorotea.
- 7 dg. **V Ordinari. Diumenge de Quinquagèsima. Sants Teodor, Romuald (abat de Cuixà) i Ricard (rei).**
- 8 dl. Sant Jeroni Emilià i sant Joan de Mata. Santa Josefina Bakhita.
- 9 dt. Santa Apol·lònia, sant Sabí i sant Nicèfor.
- 10 dc. Santa Escolàstica (verge), sant Jacint, sant Guillem d'Aquitània i sant Ireneu (màrtirs). Sant Arnau (abat).
- 11 dj. La Mare de Déu de Lorda (Lourdes) i sant Llätzer (bisbe). El Dijous Gras.
- 12 dv. Santa Eulàlia (verge i màrtir).
- 13 ds. Sant Benigne.
- 14 dg. **VI Ordinari. Diumenge de Quadragèsima. Sant Valentí. Ciril i Metodi (patrons d'Europa). El Carnestoltes.**
- 15 dl. Sants Faustí i Jovita (germans màrtirs). Sants Sever i Geòrgia. El darrer dilluns.
- 16 dt. Sants Daniel, Elies, Jeremies, Samuel i Isaïes. El darrer dimarts.
- 17 dc. Dimecres de Cendra. Sant Ròmul, sant Aleix Falconieri i els altres Sis Fundadors dels Servents de la Verge Maria (servites).
- 18 dj. Sant Simeó i sant Eladi (bisbe).
- 19 dv. Sant Àlvar de Còrdova. Sant Julià (bisbe de Jerusalem) i sant Conrad de Piacenza.
- 20 ds. Sant Zenobi, sant Maurici Proeta i sant Lleó (bisbe).
- 21 dg. **I de Quaresma. Sant Pere Damià i santa Irene.**
- 22 dl. La Càtedra de Sant Pere Apòstol. Santa Elionor (o Leonor)
- 23 dt. Sant Policarp (bisbe), santa Marta d'Astorga i sant Llätzer (bisbe).
- 24 dc. Sant Modest, sant Macià (apòstol) i sant Sergi (màrtir).
- 25 dj. Sant Cesari i sant Sebastià d'Aparicio.
- 26 dv. Sant Baldomer i sant Nèstor. Aniversari de fra Humil Sòria.
- 27 ds. Sant Gabriel de la Dolorosa i sant Leandre. Sant Baldomer.
- 28 dg. **II de Quaresma. Sant Rufi (màrtir). Sant Romà (abat). Sant Macari (màrtir).**

Hora d'eixida

Dia	Alacant	València	Castelló
1	08:07	08:09	08:09
2	08:06	08:08	08:08
3	08:05	08:07	08:07
4	08:04	08:06	08:06
5	08:03	08:05	08:05
6	08:02	08:04	08:04
7	08:01	08:03	08:03
8	08:00	08:02	08:02
9	07:59	08:01	08:01
10	07:58	08:00	08:00
11	07:57	07:59	07:59
12	07:55	07:57	07:57
13	07:55	07:56	07:56
14	07:54	07:55	07:55
15	07:52	07:53	07:53
16	07:51	07:53	07:52
17	07:50	07:52	07:51
18	07:49	07:51	07:50
19	07:47	07:49	07:48
20	07:46	07:48	07:47
21	07:45	07:46	07:45
22	07:44	07:45	07:44
23	07:43	07:44	07:43
24	07:41	07:42	07:42
25	07:40	07:41	07:41
26	07:38	07:39	07:39
27	07:37	07:38	07:38
28	07:35	07:36	07:36

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	18:24	18:22	18:20
2	18:25	18:23	18:21
3	18:26	18:24	18:22
4	18:27	18:25	18:23
5	18:29	18:27	18:25
6	18:30	18:28	18:26
7	18:31	18:29	18:27
8	18:32	18:30	18:28
9	18:34	18:32	18:30
10	18:35	18:33	18:31
11	18:36	18:34	18:32
12	18:37	18:35	18:33
13	18:37	18:36	18:34
14	18:39	18:38	18:36
15	18:40	18:39	18:37
16	18:41	18:39	18:38
17	18:42	18:40	18:39
18	18:43	18:41	18:40
19	18:45	18:43	18:42
20	18:46	18:44	18:43
21	18:46	18:45	18:44
22	18:47	18:46	18:45
23	18:48	18:47	18:46
24	18:49	18:48	18:46
25	18:50	18:49	18:47
26	18:52	18:51	18:49
27	18:53	18:52	18:50
28	18:53	18:52	18:50

Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Vella, el 5. Nova, el 14. Mal any per al dia de la Candelera i per als porrats de Sant Blai. Molt convenient deixar la candeleta encesa per promesa als altars del sant advocat de la gola perquè veiem, i pronostiquem amb temps, que el forat dels vents del nord serà ben gran i portarà nuvolades humides amb alguna nevada a les parts més altes.

Creixent, el 22. Plena, el 28. Cap allà la festa de Sant Baldomer, que diuen que és el patró dels qui passen necessitats, haurem entrat en el ple de les calmes de l'hivern, que enguany vénen un poc endarrerides i amb unes temperatures un pèl pujades per a l'època, encara que podrem assistir, amb una gran calma de vents, a la festa dels darrers ametlers florits.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
5	01:01	01:04	01:04	11:17	11:14	11:21
22	11:53	11:49	11:47	02:22	02:26	02:26
28	19:01	19:00	18:59	07:07	07:08	07:08

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart minvant

I Març marcedor, que de nit fa fred i de dia calor.

- 1 dl. Sants Rossend, Albi i Semproni.
- 2 dt. Santa Agnès, sant Simplicí i sant Hèctor (Heracli).
- 3 dc. Sants Medir, Celdoni i Emeteri.
- 4 dj. Sant Casimir (príncep de Polònia) i sant Adrià (màrtir).
- 5 dv. Sant Virgili d'Arles, sant Eusebi (màrtir) i sant Joan Josep de la Creu. Sant Adrià (màrtir).
- 6 ds. Sant Oleguer (arquebisbe) i santa Coleta (verge).
- 7 dg. **III de Quaresma. Santes Perpètua i Felicitat (màrtirs). Santa Teresa Margarida.**
- 8 dl. Sant Joan de Déu i sant Julià (arquebisbe).
- 9 dt. Sant Pacià, santa Francesca Romana. Els Quaranta Màrtirs de Capadócia.
- 10 dc. Sants Cebrià, Càndid, Melitó, Codrat, Dionís, Anet, Pau i Crescenci (màrtirs a Corint). Sant Macari (bisbe).
- 11 dj. Sants Eulogi, Eutimi i santa Àurea.
- 12 dv. Sant Maximilià, sant Bernat (bisbe) i sant Teòfanès.
- 13 ds. Sant Salomó i sant Roderic (màrtirs). Santes Eufràsia i Patrícia (màrtirs). Sant Ramir.
- 14 dg. **IV de Quaresma. Santa Matilde (reina). Santa Florentina (màrtir).**
- 15 dl. Sant Raimon de Fitero, sant Climent, sant Cèsar (màrtirs) i sant Longí (centurió i màrtir).
- 16 dt. Sants Heribert, Agapit i Hilari (màrtir).
- 17 dc. Sant Patrici (bisbe), sant Josep d'Arimatea i santa Gertrudis.
- 18 dj. Sant Ciril de Jerusalem (bisbe i doctor). Sant Salvador d'Horta.
- 19 dv. **Sant Josep (espòs de la Mare de Déu).**
- 20 ds. Sant Víctor, santa Teodòsia i sant Ambrós de Siena.
- 21 dg. **V de Quaresma. Sants Lupicí, Serapió i Filemó. Santa Fabiola.**
- 22 dl. Sant Benvingut (bisbe). Sant Pau de Narbona i santa Caterina de Suècia.
- 23 dt. Sant Frumenci, sant Josep Oriol i sant Toribi de Mogrovejo. Santa Rebeca (verge).
- 24 dc. Santa Berta. Sant Ròmul i sant Segon (màrtirs).
- 25 dj. Sant Quirí.
- 26 dv. Sant Brauli. La Mare de Déu de les Virtuts.
- 27 ds. Sants Rupert i Joan (ermità). El beat Francesc Faà di Bruno i santa Lídia, màrtir.
- 28 dg. **Diumenge de Rams. Sants Doroteu, Càstor i Guntram. Santa Teodora.**
- 29 dl. Sants Segon, Victorià, Eustaci i Armogast.
- 30 dt. Sants Règul i Joan Clímac (monjo).
- 31 dc. Sant Benjamí. Santes Balbina i Bibiana. Santa Cornèlia (Nèlida).

Hora d'eixida

Dia	Alacant	València	Castelló
1	07:34	07:35	07:35
2	07:32	07:33	07:33
3	07:31	07:32	07:32
4	07:30	07:30	07:30
5	07:29	07:29	07:29
6	07:27	07:27	07:27
7	07:26	07:27	07:26
8	07:24	07:25	07:24
9	07:22	07:23	07:22
10	07:21	07:22	07:21
11	07:19	07:20	07:19
12	07:18	07:19	07:18
13	07:16	07:17	07:16
14	07:15	07:15	07:14
15	07:14	07:14	07:13
16	07:12	07:12	07:11
17	07:10	07:10	07:09
18	07:09	07:09	07:08
19	07:07	07:07	07:06
20	07:06	07:06	07:05
21	07:04	07:04	07:03
22	07:02	07:02	07:01
23	07:01	07:01	07:00
24	06:59	06:59	06:58
25	06:57	06:57	06:56
26	06:56	06:56	06:55
27	06:55	06:54	06:53
28	07:53	07:52	07:51
29	07:52	07:51	07:50
30	07:50	07:49	07:48
31	07:49	07:48	07:47

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	18:55	18:54	18:52
2	18:56	18:55	18:53
3	18:57	18:56	18:54
4	18:57	18:57	18:55
5	18:58	18:58	18:56
6	19:00	19:00	18:58
7	19:01	19:00	18:59
8	19:02	19:01	19:00
9	19:03	19:02	19:01
10	19:04	19:03	19:02
11	19:05	19:04	19:03
12	19:06	19:05	19:04
13	19:07	19:06	19:05
14	19:07	19:07	19:06
15	19:08	19:08	19:07
16	19:09	19:09	19:08
17	19:10	19:10	19:09
18	19:11	19:11	19:10
19	19:12	19:12	19:11
20	19:14	19:14	19:13
21	19:15	19:15	19:14
22	19:16	19:16	19:15
23	19:17	19:17	19:16
24	19:18	19:18	19:17
25	19:19	19:19	19:18
26	19:20	19:20	19:19
27	19:20	19:21	19:20
28	20:21	20:22	20:21
29	20:22	20:23	20:22
30	20:23	20:24	20:23
31	20:24	20:25	20:24

Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Vella, el 7. Nova, el 15. Esta lluna portarà un temps molt roïn i molt traïdor. A més serà prou humit. Convindrà anar amb molt de coneixement pel món i encomanar el cor als seus patrons del mes perquè ens deslliuren dels mals de gola i dels refredats, molt propis dels canvis equinoccials.

Creixent, el 23. Plena, el 30. Ja voldríem pronosticar bon oratge per a les festes de Sant Josep, però estem en una lluna molt capritxosa i convindrà anar previnguts, no fóra cas que la forta humitat ens jugara una mala passada amb alguna tronada, però la benvolença del nostre sant patró mirarà amb justícia llauradors i festers i repartirà les aigües quan no hi haja desfilades o foc de mascletà.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
7	02:00	02:04	02:04	11:22	11:18	11:16
23	11:46	11:42	11:40	02:15	02:19	02:19
30	21:21	21:19	21:18	07:31	07:32	07:32

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart mivant

I No hi ha mal any, si l'abril és bo.

- 1 dj. Dijous Sant. Sants Venanci i Hug de Grenoble.
- 2 dv. Divendres Sant. Sant Francesc de Paula i santa Maria Egipcíaca.
- 3 ds. Santa Engràcia. Sant Pancraç i sant Ricard (bisbes).
- 4 dg. Diumenge de Glòria. La Pasqua Florida. La Mare de Déu de l'Alegria, sant Plató i sant Benet de Palerm. Sant Zòsim.
- 5 dl. Tradicional segon dia de Pasqua. Sant Emilià. Aniversari de la mort de sant Vicent Ferrer el 1419.
- 6 dt. Sant Prudenci. Sant Celestí i sant Guillem (abat). Sant Sixt I (papa). Sant Marcel·lí.
- 7 dc. Sant Joan Baptista de la Salle. Sant Epifani i sant Sadurní.
- 8 dj. Santa Màxima. Sant Joan d'Organyà.
- 9 dv. Sant Hug. Sant Demetri i santa Maria Cleofàs. Santa Casilda.
- 10 ds. Sant Ezequiel (profeta). Terenci i Pompeu (màrtirs).
- 11 dg. II de Pasqua. Dominica in albis. Diumenge de Quasimodo. Sant Estanislau, sant Isaac (monjo) i santa Gemma.
- 12 dl. Tradicional celebració de la festa de Sant Vicent Ferrer. Sant Juli (papa) i sant Constantí.
- 13 dt. Sant Martí I (papa). Sant Ermenegild (príncep i màrtir). Sant Justí.
- 14 dc. Sants Elm (o Telm), Valerià i Tiburci.
- 15 dj. Santes Anastàsia i Basilissa.
- 16 dv. Sants Toribi i Drogó, santa Maria Bernardeta Soubirous.
- 17 ds. Sants Anicet, Innocenci i Elies.
- 18 dg. III de Pasqua. El beat Andreu Hibernon. Sant Eleuteri (papa) i sa mare Antia.
- 19 dl. Sants Crescenci i Sòcrates (màrtirs). Sant Hermògenes.
- 20 dt. Santa Marianna Villalba. Santa Agnès.
- 21 dc. Sant Anselm de Canterbury (bisbe) i sant Silvi.
- 22 dj. Sants Caius i Soter.
- 23 dv. Sant Jordi (megalomàrtir). Sant Adalbert (bisbe i màrtir). El beat Gil d'Assís.
- 24 ds. Sant Fidel de Sigmaringen. Sant Pere Ermengol.
- 25 dg. IV de Pasqua. Sant Marc (evangelista). Santa Calixta. Dia de la des-feta d'Almansa en 1707.
- 26 dl. La Mare de Déu del Bon Consell. Santa Alida.
- 27 dt. La Mare de Déu de Montserrat.
- 28 dc. Sant Pere Chanel. Sant Lluís Maria Grignon de Montfort (prevere).
- 29 dj. Santa Caterina de Siena. Sant Pere de Verona. La Divina Pastora.
- 30 dv. Sant Pius V (papa). Sant Amador. Santa Sofia (verge).

Hora d'eixida

Dia	Alacant	València	Castelló
1	07:47	07:46	07:45
2	07:45	07:44	07:43
3	07:44	07:43	07:42
4	07:42	07:42	07:40
5	07:40	07:40	07:38
6	07:40	07:39	07:37
7	07:38	07:37	07:35
8	07:37	07:36	07:34
9	07:35	07:34	07:32
10	07:33	07:32	07:30
11	07:32	07:31	07:29
12	07:30	07:29	07:27
13	07:29	07:28	07:26
14	07:27	07:26	07:24
15	07:26	07:25	07:24
16	07:24	07:23	07:22
17	07:24	07:22	07:21
18	07:22	07:20	07:19
19	07:21	07:19	07:18
20	07:19	07:17	07:16
21	07:18	07:16	07:15
22	07:16	07:14	07:13
23	07:15	07:14	07:12
24	07:14	07:13	07:11
25	07:12	07:11	07:09
26	07:12	07:10	07:08
27	07:11	07:09	07:07
28	07:09	07:07	07:05
29	07:08	07:06	07:04
30	07:07	07:05	07:03

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	20:25	20:26	20:25
2	20:26	20:27	20:26
3	20:27	20:28	20:27
4	20:28	20:28	20:28
5	20:29	20:30	20:30
6	20:29	20:30	20:30
7	20:30	20:31	20:31
8	20:31	20:32	20:32
9	20:32	20:33	20:33
10	20:33	20:34	20:34
11	20:34	20:35	20:35
12	20:35	20:36	20:36
13	20:37	20:38	20:38
14	20:37	20:38	20:38
15	20:38	20:39	20:38
16	20:40	20:41	20:40
17	20:40	20:42	20:41
18	20:41	20:43	20:42
19	20:42	20:44	20:43
20	20:43	20:45	20:44
21	20:44	20:46	20:45
22	20:45	20:47	20:46
23	20:46	20:47	20:47
24	20:47	20:48	20:48
25	20:48	20:49	20:49
26	20:48	20:50	20:50
27	20:49	20:51	20:51
28	20:50	20:52	20:52
29	20:51	20:53	20:53
30	20:52	20:54	20:54

■ Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Vella, el 6. Nova, el 14. Les festes de Pasqua vénen amb bon temps, encara que tinguem varietat de vents no es veuen tendències a temporals de cap classe. Serà una delícia anar a menar la corda a les eres que encara queden i menjar-nos la mona enmig d'un temps esplendent i de bona temperatura.

Creixent, el 21. Plena, el 28. Ja sabem que som a l'època de l'any en què la cosa de les pluges no és cap novetat. Això s'agrairà perquè estem a punt d'eixir d'un hivern prou avar en aigua, i és convenient que els camps estiguen florits i plens d'herbes tendres perquè som al temps que molts pobles fan festa i sempre és convenient una mica d'aigua per a veure ben tendres les fulles de murta que posem a les enramades dels carrers.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
6	03:19	03:22	03:23	13:02	12:59	12:56
21	12:56	12:54	12:51	02:48	02:51	02:52
28	21:16	21:18	21:19	06:39	06:37	06:35

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart minvant

I Després de l'Ascensió, ni peix moll ni sermó.

- 1 ds. Sant Josep Obrer. La Festa del Treball. El Roser de maig. Sant Pelegrí.
2 dg. V de Pasqua. Sant Atanasi (bisbe). Nostra Senyora d'Araceli. Santa Raquel (monja). La Mare de Déu del Lledó.
- 3 dl. La Invenció de la Santa Creu (benedicció de les creus de terme). Sants Felip i Jaume el Menor (apòstols). Sants Alexandre (papa) i Juvenal.
- 4 dt. Sants Florià, Paulí i Silvà (màrtirs).
5 dc. Sant Àngel (carmelita) i sant Teodor.
- 6 dj. Sant Joan Evangelista ante Portam Latinam. Sant Heliodor. Sant Domènec Savi.
- 7 dv. Santa Gisela i santa Teodora (màrtirs) i sant August (màrtir).
8 ds. La Mare de Déu dels Deseparats (la festa externa se celebra l'endemà). Mare de Déu de Pompeia. Sants Eladi i Bonifaci IV (papa).
- 9 dg. VI de Pasqua. Sant Gregori Nacianzé, sant Pacomi i sant Geronci.
10 dl. Sant Gordià i sant Epimac (màrtir). Sant Joan d'Àvila.
11 dt. Sant Ponç i sant Mamert.
12 dc. Sant Aquil·les (màrtir). Sant Nereu (màrtir). Sant Pancraç de Perpinyà. Sant Domènec de la Calzada.
- 13 dj. La Mare de Déu de Fàtima.
- 14 dv. La Mare de Déu de Gràcia. Sant Maties (apòstol).
15 ds. Sant Isidre Llaurador, sant Torquat, sant Indaleci i santa Joana de Lestonnac.
- 16 dg. L'Ascensió del Nostre Senyor. Sants Honorat (bisbe) i Joan Nepomucé (màrtir). Santa Margarida de Cortona (religiosa).
- 17 dl. Sant Pasqual Bailón (franciscà mort a Vila-real en 1592).
18 dt. Sant Joan I (papa) i sant Fèlix de Cantalici.
19 dc. Sant Adolf. Sant Iu. Els beats Joan de Cetina i Pere de Dueñas (franciscans eremites de Xelva).
- 20 dj. Sant Bernardí de Siena (confessor).
21 dv. Sants Secundí i Donat (màrtirs).
22 ds. Santa Rita de Càscia i santa Joaquina de Vedrúna. Santa Quitèria i santa Júlia.
- 23 dg. La Pasqua de Pentecosta. La Pasqua Granada. Sant Desideri (bisbe de Langres).
- 24 dl. La Mare de Déu de la Providència. Santes Marciana i Susanna.
25 dt. Sant Beda el Venerable. Sant Gregori VII (papa) i santa Maria Magdalena de Pazzi (verge).
- 26 dc. Sant Felip Neri i sant Zacaries.
- 27 dj. Sant Agustí de Canterbury.
28 dv. Sants Eugeni i Germà (bisbe de París).
29 ds. Sant Màxim i sant Maximi (bisbe). Sant Just.
- 30 dg. La Santíssima Trinitat. Sant Ferran (rei). Santa Joana d'Arc.
31 dg. Visitació de la Mare de Déu. Santa Petronil·la (o Peronella, filla de sant Pere). Sant Avel·lí. Santa Amèlia.

Hora d'eixida

Dia	Alacant	València	Castelló
1	07:05	07:03	07:01
2	07:04	07:02	07:00
3	07:03	07:01	06:59
4	07:02	07:00	06:58
5	07:00	06:58	06:56
6	06:59	06:57	06:55
7	06:58	06:56	06:54
8	06:57	06:55	06:53
9	06:56	06:54	06:52
10	06:56	06:53	06:51
11	06:55	06:52	06:50
12	06:54	06:51	06:49
13	06:53	06:50	06:48
14	06:52	06:49	06:47
15	06:51	06:48	06:46
16	06:50	06:47	06:45
17	06:49	06:46	06:44
18	06:48	06:46	06:43
19	06:47	06:45	06:42
20	06:45	06:43	06:40
21	06:45	06:43	06:40
22	06:46	06:43	06:40
23	06:45	06:42	06:39
24	06:44	06:41	06:38
25	06:43	06:40	06:37
27	06:42	06:39	06:36
28	06:41	06:38	06:35
29	06:41	06:38	06:35
30	06:40	06:37	06:34
31	06:40	06:37	06:34

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	20:53	20:55	20:55
2	20:54	20:56	20:56
3	20:55	20:57	20:57
4	20:56	20:58	20:58
5	20:57	20:59	20:59
6	20:58	21:00	21:00
7	20:59	21:01	21:01
8	21:00	21:02	21:02
9	21:01	21:03	21:03
10	21:01	21:04	21:04
11	21:02	21:05	21:05
12	21:03	21:06	21:06
13	21:04	21:07	21:07
14	21:05	21:08	21:08
15	21:06	21:09	21:09
16	21:07	21:10	21:10
17	21:08	21:11	21:11
18	21:09	21:11	21:12
19	21:10	21:12	21:13
20	21:11	21:13	21:14
21	21:11	21:13	21:14
22	21:12	21:15	21:16
23	21:13	21:16	21:17
24	21:14	21:17	21:18
25	21:14	21:17	21:18
26	21:15	21:18	21:19
27	21:16	21:19	21:20
28	21:17	21:20	21:21
29	21:17	21:20	21:21
30	21:18	21:21	21:22
31	21:19	21:22	21:23

■ Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Vella, el 6. Nova, el 14. Ara ha retornat, i d'això ens alegrem, el vell costum de posar als balcons, per a joc de xiquets, els tradicionals molinets de vent. Els més majors els feien de canya, però ara, ai!, els compren a les botigues de moda. Siguem comprensius i alegrem-nos d'este retrobament, i més si esta lluna, com així es prediu, ve una mica ventolejada.

Creixent, el 20. Plena, el 27. Correrà per a esta lluna un bon signe. Prou de benaurança. Aquells que visquen al camp veuran com les faves han començat a tindre la cella negra, i serà un goig anar a collir-ne un cestell i després fer-ne una bona cassola amb un tall de cansalada. Pronostiquem vents suaus de migjorn i xaloc.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
6	02:56	02:58	02:58	13:48	13:46	13:45
20	13:11	13:09	13:08	02:05	02:06	02:06
27	21:12	21:16	21:16	05:55	05:52	05:49

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart minvant

I De prop o de curt, Corpus per juny.

- 1 dt. La Mare de Déu de la Llum. Santa Laura (verge), sant Justí (màrtir).
- 2 dc. Sant Marcel·lí (prevere) i sant Pere (exorcista i màrtir). Sant Elm (o Telm, conegut també com sant Pere González) (dominica).
- 3 dj. Sant Carles Lwanga i companys (màrtirs). Festa de Crist, Sacerdot Etern.
- 4 dv. Sant Quiri. Sant Francesc Caracciolo i santes Rut i Noemí. Santa Sofia.
- 5 ds. Sant Bonifaci (bisbe i màrtir). Sants Faustí i Nicanor.
- 6 dg. **El Sant Cos i la Sang de Crist. El Corpus. Santa Càndida de França i sant Norbert (bisbe premonstratenc).**
- 7 dl. Sants Robert, Càndid i Venanci (màrtirs).
- 8 dt. Sants Medart, Guillem i Maximi (bisbes).
- 9 dc. Sants Prim, Efrem i Felicià.
- 10 dj. Sants Màxim, Amari, Maurici i Primitiu. (Solemne celebració del Corpus a l'església del Patriarca, a València.)
- 11 dv. El Sagrat Cor de Jesús. Sant Bernabé (apòstol) i santa Adelaida (o Alicia).
- 12 ds. Sants Joan de Sahagún, Onofre i Nicolau.
- 13 dg. **XI Ordinari. Sant Antoni de Pàdua.**
- 14 dl. Sant Eliseu (profeta).
- 15 dt. Sant Vit i companys (màrtirs). Santes Olívia, Miquela i Maria Miquela del Sant Sagrament (fundadora).
- 16 dc. Sant Auri i santa Faustina. Sant Aurelià (bisbe d'Arles).
- 17 dj. Sant Ismael i sant Jeremies (màrtirs).
- 18 dv. Santa Marina. Santa Paula (verge) i sant Ciriac.
- 19 ds. Sant Romuald (abat camaldulenc) i santa Juliana Falconieri. Santa Aurora (verge i màrtir).
- 20 dg. **XII Ordinari. Sant Silveri (papa) i santa Florentina (verge).**
- 21 dl. Sant Lluís Gonzaga. Sant Eusebi (bisbe i màrtir).
- 22 dt. Sants Paulí de Nola, Joan Fisher (bisbe) i Tomàs More (màrtirs).
- 23 dc. Vigília de Sant Joan. La Nit del Foc. Antiques festes paganes a la deessa Pal·les. Santa Alícia.
- 24 dj. La Nativitat de sant Joan Baptista.
- 25 dv. Sants Pròsper i Diògenes. Sant Guillem (ermità).
- 26 ds. Sants Pelai de Tui i Virgili (màrtirs). Sant Josepmaria Escrivà.
- 27 dg. **XIII Ordinari. La Mare de Déu del Perpetu Socors. Sant Ciril d'Alexandria (bisbe).**
- 28 dl. Sants Ireneu i Seré. Sant Lleó (papa).
- 29 dt. Sants Pere i Pau (apòstols).
- 30 dc. Sant Marçal. Els primers Sants Màrtirs de l'Església romana. Santa Emiliana.

Hora d'eixida

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	06:40	06:37	06:34
2			
3	06:39	06:36	06:33
4			
5			
6	06:38	06:35	06:32
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14	06:37	06:34	06:31
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22	06:38	06:35	06:32
23			
24			
25			
26	06:39	06:36	06:33
27			
28	06:40	06:37	06:34
29			
30	06:41	06:38	06:35

Dia	Alacant	València	Castelló
1	21:20	21:23	21:24
2	21:20	21:23	21:24
3	21:21	21:24	21:25
4			
5	21:22	21:25	21:26
6			
7	21:23	21:26	21:27
8	21:24	21:27	21:28
9			
10	21:25	21:28	21:29
11			
12	21:26	21:29	21:30
13			
14	21:27	21:30	21:31
15			
16	21:28	21:31	21:32
17			
18			
19	21:29	21:32	21:33
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26	21:30	21:33	21:34
27			
28			
29			
30			

■ Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Vella, el 4. Nova, el 12. S'ha previst que esta lluna ens porte alguna nuvolada acompanyada de tronades per la part de les serres. La primavera, ja és sabut, sempre està tocada d'un punt de frivolitat i mai es pot saber si es pot o no tindre confiança en esta. Aquells llauradors que vegem eixir els primers ulls al melonar no tindran mans llevant dels mallols processons incomptables de caragols avellanencs.

Creixent, el 19. Plena, el 26. La lluna de Sant Joan ve de bona saba i convocadora que anem a botar la flama, que pujarà recta com un fus perquè no dominarà vent de cap cantó. El sol començarà a calfar i obligarà el margall, que tanta febra dóna als llauradors, a rebecar el coll i a pansir-se.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló	
☾	4	01:48	01:49	01:49	13:33	13:32	13:31
☽	19	14:34	14:34	14:32	*	*	*
☉	26	21:44	21:47	21:48	06:25	06:21	06:19

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart minvant

* No hi ha fenomen aquell dia perquè la Lluna es pon l'endemà.

I Pel juliol, amb poc foc bull el perol.

1 dj. Santes Leonor (o Elionor) i Carolina. La Puríssima Sang del Nostre Senyor Jesucrist.

2 dv. Sants Procés i Martiníà. Santa Simforosa.

3 ds. Sants Tomàs (apòstol) i Bertran.

4 dg. XIV Ordinari. Santa Isabel (o Elisabet) de Portugal (religiosa). Sant Ausiàs (profeta).

5 dl. Sant Miquel dels Sants. Santa Filomena. Sant Antoni Maria Zaccaria.

6 dt. Santa Maria Goretti (verge i màrtir).

7 dc. Sant Ot (o Odó). Sant Fermí (bisbe de Pamplona).

8 dj. Sants Adrià i Eugeni (papa).

9 dv. La Mare de Déu de la Pau.

10 ds. Sant Cristòfol. Santa Verònica. Els beats Carmel Bolta (del Real de Gandia) i Francesc Pinazo (d'Alpont).

11 dg. XV Ordinari. Sant Benet (abat).

12 dl. Sants Fortunat, Nabor i Feliu (o Fèlix) (màrtirs).

13 dt. Sant Enric (emperador), sant Anaclet (papa) i santa Sara (abadessa).

14 dc. Sant Camil de Lel·lis i sant Francesc Solano (franciscà de València). Santa Adela (religiosa).

15 dj. Sant Bonaventura (bisbe).

16 dv. La Mare de Déu del Carme.

17 ds. Sant Aleix (laic). Els Dotze Sants Escilitans. Sant Teodosi.

18 dg. XVI Ordinari. Sant Frederic. Santa Simforosa i els seus fills màrtirs.

19 dl. Sant Arseni, santes Justa i Rufina.

20 dt. Sant Elies (profeta) i santa Lliberata.

21 dc. Sant Llorenç de Brindisi, sant Daniel (profeta) i sant Víctor de Mola.

22 dj. Santa Maria Magdalena (patrona dels perreuers).

23 dv. Santa Brígida. Sant Libori (o Llibori). Sants Bernat, Maria i Gràcia (germans, naturals de Carlet).

24 ds. Santa Cristina (verge i màrtir).

25 dg. XVII Ordinari. Sant Jaume (apòstol).

26 dl. Sant Joaquim i santa Anna (pares de la Verge Maria).

27 dt. Sant Cugat. Santes Juliana i Semproniana. Sants Climent i Conrad. Els Set Dorments. Sant Pantaleó.

28 dc. Sant Nazari (màrtir). Santa Caterina Tomàs.

29 dj. Santa Maria i sant Adam (el primer home). Santa Marta.

30 dv. Els Sants de la Pedra, Abdó (o Abdon) i Senén (o Senent). Sant Pere Crisòleg.

31 ds. Sant Ignasi de Loiola.

Hora d'eixida

Dia	Alacant	València	Castelló
1	06:41	06:38	06:35
2	06:42	06:39	06:36
3	06:42	06:39	06:36
4	06:43	06:40	06:37
5	06:43	06:40	06:37
6	06:44	06:41	06:38
7	06:45	06:42	06:39
8	06:45	06:42	06:39
9	06:46	06:43	06:40
10	06:46	06:43	06:40
11	06:47	06:44	06:41
12	06:48	06:45	06:42
13	06:49	06:46	06:43
14	06:49	06:46	06:43
15	06:50	06:47	06:44
16	06:51	06:48	06:45
17	06:52	06:49	06:46
18	06:53	06:50	06:47
19	06:54	06:51	06:48
20	06:54	06:51	06:48
21	06:54	06:52	06:49
22	06:55	06:53	06:50
23	06:56	06:54	06:51
24	06:57	06:55	06:52
25	06:57	06:55	06:52
26	06:58	06:55	06:53
27	06:59	06:56	06:54
28	07:00	06:57	06:55
29	07:01	06:58	06:56
30	07:02	06:59	06:57
31	07:03	07:00	06:58

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	21:30	21:30	21:33
2	21:30	21:33	21:34
3	21:30	21:33	21:34
4	21:29	21:32	21:33
5	21:29	21:32	21:33
6	21:29	21:32	21:33
7	21:29	21:32	21:33
8	21:28	21:31	21:32
9	21:28	21:31	21:32
10	21:27	21:30	21:31
11	21:01	21:03	21:03
12	21:27	21:30	21:31
13	21:26	21:29	21:30
14	21:25	21:28	21:29
15	21:25	21:28	21:29
16	21:24	21:27	21:28
17	21:24	21:27	21:28
18	21:23	21:26	21:27
19	21:22	21:25	21:26
20	21:22	21:25	21:26
21	21:22	21:24	21:25
22	21:21	21:23	21:24
23	21:20	21:22	21:23
24	21:19	21:21	21:22
25	21:19	21:21	21:22
26	21:18	21:21	21:21
27	21:17	21:20	21:20
28	21:16	21:19	21:19
29	21:15	21:18	21:18
30	21:14	21:17	21:17
31	21:13	21:16	21:16

■ Hora d'eixida i posta de l'Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Vella, el 4. Nova, l'11. En esta lluna haurem de navegar amb vent de gregal, que portarà per companya una basca d'aquelles de repica'm el colze. Quan aplegue la nit això anirà a més, perquè el vent entrarà en calma i no tindrem mans per a ventar-nos les sufocacions amb ventalls de tota mena.

Creixent, el 18. Plena, el 26. Cap a les festes de Sant Jaume pot vindre algun nuvolet de tronada, sense res a veure amb aquelles imponents masses de cotó en pèl de fa anys. Canvi climàtic, diuen els entesos. Però que no sàpia greu, si recordem què deien els bons llauradors: "Si trona pel juliol, tot el món remou".

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
4	01:29	01:27	01:26	14:16	14:17	14:17
18	14:41	14:43	14:43	01:14#	01:12#	11:10#
26	21:27	21:29	21:29	07:16	07:14	07:12

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart minvant

#En estos dies sí que hi ha fenomen a temps universal. Quan fem les correccions horàries el dia que ha eixit o que es pon és un dia més (per exemple el 18 de juliol és quart creixent i l'eixida de la Lluna serà a Alacant a les 14:41 h i la posta serà el dia 19 de juliol a la 1:24 h de la matinada).

l Per l'agost, el bestiar de llana es mor de gana.

- 1 dg. XVIII Ordinari. Sant Alfons Maria de Liguori. Els sants Germans Macabeus. Santes Fe, Esperança i Caritat (verges). Sant Felíu (o Felíx) (màrtir).
- 2 dl. La Mare de Déu dels Àngels. La Porciúncula. Sant Eusebi de Vercel·li.
- 3 dt. Santa Lídia de Macedònia. La Invenció dels cossos dels protomàrtirs Esteve, Gamaliel i Nicodem.
- 4 dc. Sant Joan Maria Vianney. Sant Frederic Janssoone (prevere). Sant Rubén (estilita).
- 5 dj. La Mare de Déu de les Neus. Dedicació de la basílica de Santa Maria.
- 6 dv. La Transfiguració del Senyor. El Santíssim Salvador.
- 7 ds. Sant Sixt II (papa) i companys màrtirs. Sant Gaietà.
- 8 dg. XIX Ordinari. Sant Doméneç de Guzmán.
- 9 dl. Sant Romà i sant Domicià (màrtirs). Santa Teresa Beneta de la Creu.
- 10 dt. Sant Llorenç (diaca i màrtir), sant Deodat i santa Paula (màrtir).
- 11 dc. Santa Clara d'Assís.
- 12 dj. Sant Julià i sant Anicet. Santa Joana Francesca Fremiot de Chantal.
- 13 dv. Sant Hipòlit i sant Cassià (màrtirs). Sant Poncià, santa Aurora (verge i màrtir).
- 14 ds. Sant Eusebi (laic). Sant Maximilià Kolbe.
- 15 dg. L'Assumpció de la Mare de Déu.
- 16 dl. Sant Roc. Sant Esteve d'Hongria i sant Titus.
- 17 dt. Santa Beatriu de Silva. Sant Jacint (màrtir).
- 18 dc. Santa Elena (o Helena) (emperadriu). El beat Nicolau Factor (fill de València). Santa Laura.
- 19 dj. Sant Joan Eudes (prevere). Sant Magí i sant Lluís d'Anjou (bisbe de Tolosa, soterrat a la catedral de València).
- 20 dv. Sant Porfiri i sant Bernat de Claravall (abat i doctor).
- 21 ds. La Mare de Déu dels Lliris. Sant Pius X (papa) i sant Filibert (abat).
- 22 dg. XXI Ordinari. Santa Maria (reina). Sant Filibert (abat).
- 23 dl. Santa Rosa de Lima.
- 24 dt. Sant Bartomeu (apòstol), santa Àurea i sant Patrici.
- 25 dc. Sant Lluís (rei de França). Sant Josep de Calassanç i sant Genís (màrtir).
- 26 dj. Santa Teresa de Jesús Jornet (fundadora, morta a Llíria en 1897). Sant Zeferi.
- 27 dv. Santa Mònica i santa Margarida (viuda).
- 28 ds. La Mare de Déu de la Font de la Salut. El beat Juníper Serra. Sant Agustí (bisbe i doctor).
- 29 dg. XXII Ordinari. Martíri de sant Joan Baptista. Santa Verònica i santa Sabina (màrtir). Els beats Joan de Perusa i Pere de Sassoferrato (franciscans, morts a València en 1231).
- 30 dl. Venerable Pere Borguny. Sant Felíx (prevere).
- 31 dt. Sant Ramon Nonat (mercedari).

Hora d'eixida

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	07:04	7:01	06:59
2			
3	07:05	7:03	07:01
4			
5	07:07	07:05	07:03
6			
7	07:09	07:07	07:05
8	07:10	07:08	07:06
9			
10	07:11	07:09	07:07
11	07:13	07:11	07:09
12			
13	07:13	07:11	07:09
14	07:15	07:13	07:11
15	07:16	07:14	07:12
16			
17	07:17	07:16	07:14
18	07:18	07:17	07:15
19	07:19	07:18	07:16
20	07:20	07:18	07:17
21	07:21	07:19	07:18
22			
23	07:22	07:20	07:19
24	07:24	07:22	07:21
25	07:25	07:23	07:22
26	07:25	07:24	07:23
27	07:26	07:25	07:24
28	07:27	07:26	07:25
29	07:28	07:27	07:25
30	07:29	07:28	07:26
31	07:30	07:29	07:27

Dia	Alacant	València	Castelló
1			
2	21:12	21:15	21:15
3			
4			
5			
6	21:09	21:11	21:11
7			
8			
9	21:05	21:07	21:07
10			
11			
12	21:01	21:03	21:03
13			
14	20:57	20:59	20:59
15			
16	20:54	20:56	20:56
17	20:54	20:55	20:55
18			
19	20:51	20:52	20:52
20	20:49	20:51	20:50
21	20:48	20:50	20:49
22	20:47	20:49	20:48
23			
24	20:45	20:47	20:46
25	20:42	20:44	20:43
26	20:41	20:42	20:40
27	20:40	20:41	20:40
28	20:38	20:39	20:38
29	20:37	20:38	20:38
30	20:35	20:36	20:36
31	20:34	20:35	20:35

■ Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Vella, el 3. Nova, el 10. Comencem el mes amb una Mare de Déu dels Àngels una mica plorosa, per les pluges que poden acompanyar els seus oficis de missa. Res de nou a esta altura de l'any si atenem que amb eixos canvis tan sobtats es fan a tot arreu els pronòstics de l'oratge de l'exercici següent.

Creixent, el 16. Plena, el 24. Sempre serà convenient recordar el vell refranyer. Superada la festa de Sant Roc solien dir els bons llauradors: "Sant Roc passat, temps canviat". Eixa és la nostra tradició, que una vegada més es tornarà a fer efectiva. Tenim canvi d'oratge a la vista, que vindrà en forma de pluges generals que ens faran retrobar temporals d'anys passats.

	Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
☾	3	01:07	01:04	01:01	15:07	15:10	15:11
☽	16	15:50	15:54	15:54	01:22#	01:18#	01:16#
☉	24	20:23	20:24	20:24	07:07	07:06	07:05

● Lluna nova

☽ Quart creixent

☉ Lluna plena

☾ Quart minvant

I Setembre molt humit, molt de vi, però aigualit.

- (1 dc. Sant Artur. La Mare de Déu del Puig. Sant Gil (abat) i sant Llop.
 2 dj. Santa Raquel. La Mare de Déu de la Cinta. Santa Íngrid i sant Màxim (màrtir).
 3 dv. Sant Gregori el Gran (papa). Sant Nonet.
 4 ds. La Mare de Déu del Consol. Santa Rosalia de Palerm.
 5 dg. **XXIII Ordinari. Sant Llorenç Justinià (bisbe). Santa Obdúlia. Sant Victori (bisbe).**
 6 dl. Sant Eleuteri i sant Macari. Sant Faust.
 7 dt. Santa Regina.
 ● 8 dc. La Nativitat de la Mare de Déu. La Mare de Déu de Núria. La Mare de Déu de Sales.
 9 dj. Sant Pere Claver. La Mare de Déu del Claustre. La Mare de Déu d'Arantzazu.
 10 dv. Sant Nicolau de Tolentino. La Mare de Déu de les Meravelles. Sant Francesc Gálvez, fill de Utiel. Sant Jacint Orfanell.
 11 ds. Sant Daniel. La Mare de Déu de la Cova. Sant Ramir.
 12 dg. **XXIV Ordinari. El Sant Nom de la Verge Maria. La Mare de Déu de la Fontsanta.**
 13 dl. Sant Joan Crisòstom (bisbe i doctor). Sant Amat.
 14 dt. L'Exaltació de la Santa Creu (la Santa Creu de setembre).
) 15 dc. La Mare de Déu dels Dolors. Sant Emili (màrtir).
 16 dj. Sant Corneli (papa) i sant Cebrià (bisbe).
 17 dv. La Impressió de les Llagues de Sant Francesc. Sant Robert Bellarmino.
 18 ds. Sant Ferriol i sant Josep de Cupertino.
 19 dg. **XXV Ordinari. Sant Genar (bisbe). Santa Maria de Cervelló.**
 20 dl. Sant Eustaqui i santa Teopista. Sant Andreu Kim Taegon i companys màrtirs. Sant Pau Chong.
 21 dt. Sant Mateu (apòstol).
 22 dc. Sant Maurici i companys màrtirs.
 ○ 23 dj. Santa Tecla, santa Rebeca i sant Lli (o Linus).
 24 dv. La Mare de Déu de la Mercè.
 25 ds. La Mare de Déu de la Misericòrdia. Santa Aurèlia.
 26 dg. **XXVI Ordinari. Els sants metges Cosme i Damià.**
 27 dl. Sant Vicent de Paül.
 28 dt. Sant Salomó. Sant Venceslau (rei). Sant Adolf (màrtir). Sant Llorenç Ruiz i companys màrtirs.
 29 dc. Els sants arcàngels Miquel, Gabriel i Rafael.
 30 dj. Sant Jeroni (doctor de l'Església).

Hora d'eixida

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1			
2	07:31	07:30	07:28
3	07:33	07:32	07:30
4	07:34	07:33	07:31
5	07:35	07:34	07:32
6	07:35	07:35	07:33
7	07:36	07:36	07:34
8	07:37	07:37	07:35
9	07:38	07:37	07:36
10	07:38	07:37	07:36
11	07:39	07:38	07:37
12	07:40	07:39	07:38
13	07:41	07:40	07:39
14	07:42	07:41	07:40
15	07:43	07:42	07:41
16	07:44	07:43	07:42
17	07:44	07:44	07:43
18	07:45	07:45	07:44
19	07:46	07:46	07:45
20	07:47	07:47	07:46
21	07:48	07:48	07:47
22	07:49	07:49	07:48
23	07:50	07:50	07:49
24	07:51	07:51	07:50
25	07:52	07:52	07:51
26	07:53	07:53	07:52
27	07:54	07:54	07:53
28	07:55	07:55	07:54
29	07:56	07:56	07:55
30	07:57	07:57	07:56

Dia	Alacant	València	Castelló
1	20:32	20:33	20:33
2	20:30	20:31	20:31
3	20:29	20:30	20:30
4	20:27	20:28	20:28
5	20:26	20:27	20:27
6	20:25	20:25	20:25
7	20:23	20:23	20:23
8	20:22	20:22	20:22
9	20:20	20:21	20:20
10	20:18	20:19	20:18
11	20:17	20:18	20:17
12	20:15	20:16	20:15
13	20:13	20:14	20:13
14	20:12	20:13	20:12
15	20:10	20:11	20:10
16	20:08	20:09	20:08
17	20:08	20:08	20:07
18	20:06	20:06	20:05
19	20:04	20:04	20:03
20	20:03	20:03	20:02
21	20:01	20:01	20:00
22	19:59	19:59	19:58
23	19:58	19:58	19:57
24	19:56	19:56	19:55
25	19:54	19:54	19:53
26	19:53	19:53	19:52
27	19:51	19:51	19:50
28	19:49	19:49	19:48
29	19:48	19:48	19:47
30	19:46	19:46	19:45

Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Vella, l'1. Nova, el 8. Amb tota probabilitat, molta gent haurà retornat de vacances amb això que ara es diu "síndrome postvacacional". Ànim i cor amunt. Només faltaria que pensàrem en el treball com una maledicció bíblica. Mireu allò que deien els vells llops de mar: "Pel setembre acaba la nansa i comença la xarxa". Res, que el treball ben fet honora les persones i massa galvana rovella l'enteniment.

Creixent, el 15. Plena, el 23. Superada la festa de Sant Mateu, vos recordem que quan aneu a comprar a les fires tingueu present aquella dita de "Per Sant Mateu, el raïm meu i el meló teu". I enguany és ben segur que passarà això als bancals de collites d'estiu tardà, perquè res serà més segur que, entre rosades matineres i tronades de vesprada, la collita serà de caragols de tota mena que no deixaran estaca en paret, i els melons, si en queden, la passaran ben agra.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
1	00:35	00:31	00:29	15:00	15:04	15:04
15	15:34	15:38	15:38	01:05#	01:01#	00:59#
23	19:38	19:38	19:38	07:55	07:54	07:53

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart minvant

#L'hora correspon a l'endemà.

I Per l'octubre, del foc, ni massa lluny ni massa a prop.

- ☾ 1 dv. Santa Teresa de l'Infant Jesús.
 2 ds. El Sant Àngel de la Guarda.
 3 dg. **XXVII Ordinari. Sant Francesc de Borja (duc de Gandia). Santa Maria Josepa Rosselló.**
 4 dl. Sant Francesc d'Assís.
 5 dt. Sant Plàcid. Les Tèmpores de Petició i Acció de Gràcies.
 6 dc. Sant Bru (fundador dels cartoixans). Sants Emili i Cast (màrtirs).
 ● 7 dj. La Mare de Déu del Roser.
 8 dv. Sant Simeó (profeta).
 9 ds. **Sant Dionís (patró dels enamorats). Festa de la Comunitat Valenciana. Sant Jordi Leonardi (prevere). Sant Lluís Bertran (fill de València).**
 10 dg. **XXVIII Ordinari. Sant Tomàs de Villanueva (arquebisbe de València).**
 11 dl. Santa Plàcida. Santa Soledat Torres Acosta. La Mare de Déu de Begonya. Sant Emilià.
 12 dt. **La Mare de Déu del Pilar. Sant Serafí (confessor). Els sants bisbes Fèlix i Cebrià.**
 13 dc. Sant Eduard (rei). Sants Marçal i Florenci (màrtirs).
 ☽ 14 dj. Sant Calixt I (papa) i sant Evarist (màrtir).
 15 dv. Santa Teresa de Jesús.
 16 ds. Santa Eduvigis (religiosa). Santa Margarida Maria Alacoque (verge).
 17 dg. **XXIX Ordinari. Sant Ignasi d'Antioquia (bisbe).**
 18 dl. Sant Lluc (evangelista). La Mare de Déu de la Bona Nova.
 19 dt. Sant Pere d'Alcàntara. Sant Pau de la Creu. Sant Joan de Brébeuf. Sant Isaac Jogues. Santa Laura.
 20 dc. Santes Irene i Laura (màrtirs).
 21 dj. Sants Asteri i Daci. Santes Úrsula i Colomina.
 22 dv. Santes Alòdia i Maria Salomé.
 ○ 23 ds. Sant Joan de Capistrano.
 24 dg. **XXX Ordinari. Sant Antoni Maria Claret.**
 25 dl. Sants Crispí i Crispinià, sant Crisant i santa Daria. Sant Bernat Calbó.
 26 dt. Sants Llucià, Marcià i Evarist (màrtirs).
 27 dc. Sant Vicent (màrtir). Santes Sabina i Cristeta (màrtirs).
 28 dj. Sants Simó i Judes Tadeu (apòstols).
 29 dv. Sants Narcís, Maximilià i Zenobi.
 ☾ 30 ds. Sants Marcel, Claudi, Luperci i Victori.
 31 dg. **XXXI Ordinari. Sants Quintí i Lleopard.**

Hora d'eixida

octubre

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	07:57	07:58	07:57
2	07:58	07:59	07:58
3	07:59	08:00	07:59
4	08:00	08:01	08:00
5	08:01	08:02	08:01
6	08:02	08:03	08:02
7	08:03	08:03	08:03
8	08:04	08:04	08:04
9	08:05	08:05	08:05
10	08:05	08:06	08:06
11	08:06	08:07	08:07
12	08:07	08:08	08:08
13	08:08	08:09	08:09
14	08:09	08:10	08:10
15	08:10	08:11	08:11
16	08:11	08:12	08:12
17	08:12	08:13	08:13
18	08:14	08:15	08:14
19	08:15	08:16	08:15
20	08:16	08:17	08:16
21	08:16	08:18	08:17
22	08:17	08:19	08:18
23	08:18	08:20	08:19
24	08:19	08:21	08:20
25	08:20	08:22	08:21
26	08:21	08:23	08:22
27	08:23	08:24	08:24
28	08:24	08:25	08:25
29	08:24	08:26	08:26
30	08:25	08:27	08:27
31	07:26	07:28	07:28

Dia	Alacant	València	Castelló
1	19:45	19:44	19:43
2	19:44	19:43	19:42
3	19:42	19:41	19:40
4	19:40	19:39	19:38
5	19:39	19:38	19:37
6	19:37	19:36	19:35
7	19:36	19:36	19:34
8	19:34	19:34	19:32
9	19:32	19:32	19:30
10	19:32	19:31	19:29
11	19:30	19:29	19:27
12	19:29	19:28	19:26
13	19:27	19:26	19:24
14	19:26	19:25	19:23
15	19:24	19:23	19:21
16	19:23	19:22	19:20
17	19:21	19:20	19:18
18	19:20	19:19	19:18
19	19:18	19:17	19:16
20	19:17	19:16	19:15
21	19:16	19:14	19:13
22	19:15	19:13	19:12
23	19:13	19:11	19:10
24	19:12	19:10	19:09
25	19:11	19:09	19:08
26	19:10	19:08	19:07
27	19:08	19:07	19:05
28	19:07	19:06	19:04
29	19:06	18:05	18:03
30	19:05	19:03	19:01
31	18:04	18:02	18:00

■ Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

I Llunes

Vella, l'1. Nova, el 7. Sant Francesc vindrà amb pau i serenitat, acompanyat de dies clars i bufadors de tramuntana. L'ambient es tornarà un poc tèrbol cap al canvi de lluna, en què els vents redolaran cap a gregal i llevant i deixaran una barrera de núvols al fons del golf de València, que serà un espectacle digne de veure plens de llamps a les nits.

Creixent, el 14. Plena, el 23. Vella, el 30. Aquells que tinguen pensat anar a muntanya a fer rovellons han de tindre ben present que ara l'oratge és canviant i poden vindre matinesades molt fredes. Els vells solien donar este consell: "Malalt d'octubre, la terra el cura". Ja esteu avisats. Prevenció, mànega llarga i, al primer ruixat, poseu-vos a cobert.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
1	01:32	01:29	01:26	15:34	15:37	15:38
14	14:56	14:59	15:00	00:55#	00:53#	00:50#
23	19:00	19:07	19:05	08:43	08:45	08:45
30	00:42	00:40	00:38	13:53	13:55	13:55

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart mivant

I *Novembre i gener tenen el mateix temper.*

- 1 dl. **La festa de Tots Sants.**
- 2 dt. Les Ànimes. Commemoració dels fidels difunts.
- 3 dc. Sants Martí de Porres i Ermengol. Santa Silvia. Aniversari del pare Pere Esteve (fill de Dènia).
- 4 dj. Sant Carles Borromeu (bisbe). Sants Clar i Fèlix de Valois.
- 5 dv. Sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel) (pare de sant Joan Baptista).
- 6 ds. Sants Sever i Lleopard.
- 7 dg. **XXXII Ordinari. Sant Ernest. Sants Florenci, Amarant i Àlvar (màrtirs). El beat Jacint Maria Castanyeda (fill de Xàtiva).**
- 8 dl. Els Quatre Sants Coronats (Claudi, Nicòstrat, Simforià i Simplici). Sants Càstor, Sever, Severià, Carpòfor, Victorià i Maur.
- 9 dt. La dedicació de la basílica de Sant Joan de Laterà. Sant Teodor.
- 10 dc. Sant Lleó el Gran (papa). Sant Modest. El patriarca Noé.
- 11 dj. Sant Martí de Tours (bisbe). Sant Menna (eremita).
- 12 dv. Sants Josafat i Aureli (bisbes).
- 13 ds. Sants Leandre, Homobò, Dídac (o Diego) d'Alcalá i Estanislau de Kostka.
- 14 dg. **XXXIII Ordinari. Sants Filomé i Josep de Pignatelli.**
- 15 dl. Sant Albert el Gran (bisbe).
- 16 dt. Santa Margarida d'Escòcia (reina). Santa Gertrudis (verge). Sant Àlvar (màrtir).
- 17 dc. Santa Elisabet (o Isabel) d'Hongria (religiosa). Sant Aciscle i santa Victòria (màrtirs).
- 18 dj. Dedicació de les basíliques de Sant Pere i Sant Pau (apòstols). Sants Màxim, Romà i Odó.
- 19 dv. Sants Crispí i Faust. Santa Agnès d'Assís (germana de santa Clara).
- 20 ds. Sants Octavi i Adventor (màrtirs).
- 21 dg. **XXXIV Ordinari. Jesucrist Rei. La Presentació de la Mare de Déu.**
- 22 dl. Santa Cecília i sant Roger (màrtir).
- 23 dt. Sant Climent I (papa) i sant Columbà de Leinster (abat).
- 24 dc. Santes Flora i Maria (màrtirs). Sant Andreu Dung-Lac i companys màrtirs del Vietnam.
- 25 dj. Santa Caterina (màrtir). Sant Gonçal.
- 26 dv. Sant Joan Berchmans. Sant Silvestre (abat). Sant Conrad.
- 27 ds. El beat Ramon Llull. Sant Valerià. La Mare de Déu de la Medalla Miraculosa.
- 28 dg. **I d'Advent. Sants Urbà i Ruf. Sant Jaume de la Marchia.**
- 29 dl. Sants Sadurní i Demetri (màrtirs). Santa Il·luminada. Commemoració de la desfeta dels moriscos del castell de Pop, al Cavall Verd, i inici de l'expulsió de l'antic Regne de València.
- 30 dt. Sant Andreu (apòstol). Santa Justina.

Hora d'eixida

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	07:27	07:29	07:29
2	07:28	07:30	07:30
3	07:30	07:32	07:32
4	07:31	07:33	07:33
5	07:32	07:34	07:34
6	07:33	07:35	07:35
7	07:34	07:36	07:36
8	07:35	07:37	07:38
9	07:37	07:39	07:39
10	07:38	07:40	07:40
11	07:39	07:41	07:41
12	07:39	07:42	07:42
13	07:40	07:43	07:43
14	07:41	07:44	07:44
15	07:43	07:46	07:46
16	07:44	07:47	07:47
17	07:45	07:48	07:48
18	07:46	07:49	07:49
19	07:47	07:50	07:50
20	07:48	07:50	07:51
21	07:49	07:51	07:52
22	07:51	07:53	07:54
23	07:52	07:54	07:55
24	07:52	07:55	07:56
25	07:53	07:56	07:57
26	07:54	07:57	07:58
27	07:55	07:58	07:59
28	07:56	07:59	08:00
29	07:57	08:00	08:01
30	07:58	08:01	08:02

Dia	Alacant	València	Castelló
1	18:03	18:01	17:59
2	18:02	18:00	17:58
3	18:01	17:59	17:57
4	17:59	17:57	17:55
5	17:58	17:56	17:54
6	17:57	17:55	17:53
7	17:56	17:54	17:52
8	17:55	17:53	17:51
9	17:54	17:52	17:50
10	17:53	17:51	17:49
11	17:52	17:50	17:48
12	17:52	17:49	17:47
13	17:51	17:48	17:46
14	17:51	17:48	17:46
15	17:50	17:47	17:45
16	17:49	17:46	17:44
17	17:48	17:45	17:43
18	17:47	17:45	17:42
19	17:47	17:45	17:42
20	17:46	17:44	17:41
21	17:45	17:43	17:40
22	17:44	17:42	17:39
23	17:44	17:42	17:39
24	17:45	17:42	17:39
25	17:44	17:41	17:38
26	17:44	17:41	17:38
27	17:43	17:40	17:37
28	17:43	17:40	17:37
29	17:42	17:39	17:36
30	17:42	17:39	17:36

■ Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Nova, el 6. Creixent, el 13. Tombades les festes de Tots Sants, serà bo recordar que "Per Tots Sants, abrics i mocadors grans". Perquè fa fred, i enguany, amb tota seguretat, en abundància. El vent serà humit de llevant, amb algun temporal curt que convidarà la gent a fer tertúlia casolana i encendre el primer foc a la xemenera.

Plena, el 21. Vella, el 28. Cal fer un considerable esforç i viure estos dies de l'any com un regal i una pura delícia, perquè, contràriament al que es pensa, novembre és un temps plàcid, ple de serenitat i grat per als sentits. Una llàstima que el sentit comercial d'un anticipat Nadal empastife esta delicada imatge tan bucòlica i tendra.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
13	13:31	13:33	13:32	00:42#	00:41#	00:39#
21	17:26	17:23	17:20	07:36	07:39	07:40
28	*	*	*	13:01	13:02	13:02

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart minvant

* No hi ha fenomen aquell dia perquè la Lluna ha eixit el dia d'abans o es pon l'endemà.

#L'hora correspon a l'endemà.

I Ni en desembre assolellat no et tragues la capa del costat.

- 1 dc. Sants Eloi i Naüm (profetes). Sant Cassià.
- 2 dj. Sant Victori. Santes Bibiana i Elisa.
- 3 dv. Sant Francesc Xavier.
- 4 ds. Santes Bàrbara i Ada. Sant Joan Damascé.
- 5 dg. **II d'Advent. Santa Elisa. Sants Sabas i Dalmau.**
- 6 dl. **Sant Nicolau de Bari. Sant Pere Pasqual (bisbe, fill de València). Dia de la Constitució de l'Estat espanyol.**
- 7 dt. Sants Ambrós i Agató. Sant Policarp.
- 8 dc. **La Immaculada Concepció.**
- 9 dj. Sant Restitut. Santa Leocàdia i sant Julià.
- 10 dv. Santa Eulàlia de Mèrida. La Mare de Déu de Loreto.
- 11 ds. Sant Damas I (papa). Sant Daniel Estilita i santa Ida.
- 12 dg. **III d'Advent. Santa Joana Francesca de Chantal.**
- ⌋ 13 dl. Santa Lúcia.
- 14 dt. Sant Joan de la Creu i sant Nicasi.
- 15 dc. Sant Valerià. Santa Cristiana i sant Víctor (màrtir).
- 16 dj. Sants Ananies, Azaries i Misael. Santa Adelaida (emperadriu). Els Jòvens del Forn de Babilònia.
- 17 dv. Sant Llätzer, sant Francesc de Sena i sant Joan de Mata. Santa Iolanda (o Violant).
- 18 ds. L'Expectació del part de la Mare de Déu o Mare de Déu de l'Esperança (o de la O).
- 19 dg. **IV d'Advent. Santa Fausta i santa Eva (mare dels humans). Sants Urbà V (papa) i Darius.**
- 20 dl. Sant Domènec (o Domingo) de Silos (abat). Sants Macari i Benjamí.
- 21 dt. Sant Pere Canisi i sant Severí.
- 22 dc. Sants Honorat, Zenó, Demetri i Flavià de Verdú.
- 23 dj. Sant Joan de Kety. Santa Victòria.
- 24 dv. La Vigília de Nadal. Sants Delfi i Lúcia. Santa Adela.
- 25 ds. **Nadal. Nativitat del Nostre Senyor Jesucrist.**
- 26 dg. **La Sagrada Família. Sant Esteve. Tradicional segon dia de Nadal.**
- 27 dl. Sant Joan (apòstol).
- ⌋ 28 dt. Els Sants Innocents. Sant Abel i santa Dòmnia. Santa Violant (o Iolanda) (verge).
- 29 dc. Sants Marcel, David (rei) i Tomàs Becket.
- 30 dj. Sant Sabí. Sants Mansuet, Ranieri i Rodolf (o Raül).
- 31 dv. Sant Silvestre (papa).

Hora d'eixida

desembre

Hora de posta

Dia	Alacant	València	Castelló
1	07:59	08:02	08:03
2	08:00	08:03	08:04
3	08:01	08:04	08:05
4	08:02	08:05	08:06
5	08:03	08:06	08:07
6	08:04	08:07	08:08
7	08:05	08:08	08:09
8	08:06	08:09	08:10
9			
10	08:07	08:10	08:11
11	08:08	08:11	08:12
12	08:09	08:12	08:13
13	08:10	08:13	08:14
14			
15	08:11	08:14	08:15
16	08:12	08:15	08:16
17			
18	08:13	08:16	08:17
19			
20	08:15	08:18	08:19
21	08:15	08:18	08:19
22	08:15	08:18	08:19
23	08:16	08:19	08:20
24			
25	08:17	08:20	08:21
26			
27			
28	08:18	08:21	08:22
29			
30			
31	08:19	08:22	08:23

Dia	Alacant	València	Castelló
1			
2	17:42	17:39	17:36
3			
4			
5			
6			
7	17:41	17:38	17:35
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14	17:42	17:39	17:36
15			
16			
17			
18	17:43	17:40	17:37
19			
20			
21	17:44	17:41	17:38
22			
23	17:45	17:42	17:39
24			
25	17:46	17:43	17:40
26	17:47	17:44	17:41
27			
28	17:48	17:45	17:42
29	17:49	17:46	17:43
30	17:50	17:47	17:44
31	17:51	17:48	17:45

■ Hora d'eixida i posta del Sol per a la Comunitat Valenciana. Temps local adaptat.

l Llunes

Nova, el 5. Creixent, el 13. Caminem de cara al Nadal, però això ho hem de fer amb calma, assaborint pas a pas un camí que pot ser plàcid si tenim la capacitat de triar i valorar. Una recomanació que vos fem des d'ací de manera gratuïta i benintencionada. Vos convidem a mirar de nit un cel ras i llampant d'estels. I de dia, aquella llum tendrà dels dies de festa de vespres. No corregeu en va. Diu el refranyer: "Sant Nicolau, obri les festes amb clau". Per tant, fins ara, calma i pau.

Plena, el 21. Vella, el 28. Acabarem l'any amb unes festes de Nadal tan pujades de temperatura que farà nosa estar-se al tradicional racó del foc. Bufarà vent de mestral que farà trontollar aquells bellíssims ornaments que posem en balcons i carrers per a recordar el naixement de Jesús.

Dia	Alacant	València	Castelló	Alacant	València	Castelló
13	12:48	12:48	12:47	*	*	*
21	18:02	17:59	17:56	08:19	08:23	08:23
28	01:06	01:06	01:04	12:31	12:32	12:32

Lluna nova

Quart creixent

Lluna plena

Quart minvant

* No hi ha fenomen aquell dia perquè la Lluna ha eixit el dia d'abans o es pon l'endemà.

Còmput eclesiàstics I

Epacta:	14
Nombre àuric:	XVI
Cicle solar:	3
Indicció romana:	3
Lletra dominical:	C
Cicle dominical de lectures:	C

Festes mòbils I

Dimecres de Cendra	17 de febrer
Diumenge de Rams	28 de març
Dijous Sant	1 d'abril
Divendres Sant	2 d'abril
Pasqua de Resurrecció	4 d'abril
L'Ascensió	13 de maig
Pentecosta	23 de maig
Corpus	3 de juny
Primer diumenge d'Advent	28 de novembre

Dies de dejuni:	Dimecres de Cendra i Divendres Sant
Abstinència:	Tots els divendres de l'any
Tercer diumenge de mes:	Culte de la Minerva (Santa Maria Sopra Minerva)
Primers dissabtes:	Celebració de la Sabatina
Dimarts de tot l'any:	Dedicació a sant Antoni de Pàdua

Cronologia universal I

- 2010 de la Nativitat del Nostre Senyor Jesucrist.
- 6723 Any del període Julià.
- 427 Any de la correcció gregoriana.
- 5771 Del calendari jueu (el 9 de setembre).
- 1432 De l'Hègira, que marca l'inici del calendari musulmà (el 8 de desembre).

- 216 Any d'implantació del Calendari Republicà francès.
- 772 De la conquesta de l'Antic Regne de València.
- 535 De la impressió del primer llibre a València
(*Les trobes en lahors de la Verge Maria*).
- 613 Del naixement d'Ausiàs March.

Dades astronòmiques I

Eclipsis Total de Lluna, la nit del 21 de desembre. A les comarques centrals es veurà a l'inici de la fase.

Duració dels dies

Dia més llarg	21 de juny (14 hores i 28 minuts)
Dia més curt	21 de desembre (9 hores i 29 minuts)
Dia que comencen a créixer els matins	6 de gener
Dia que comencen a créixer les vesprades ...	7 de desembre
Dia que comencen a decreïxer els matins ...	15 de juny
Dia que comencen a decreïxer les vesprades .	4 de juliol

Periheli i afeli

La Terra passarà pel punt més pròxim al Sol el dia 3 de gener, a les 01:00 hores, i pel punt més llunyà, el dia 6 de juliol a les 14:00 hores.

Entrada de les estacions: (temps del nostre meridià)

- Primavera:** Sol en Àries el dia 20 de març a les 18:32 hores.
- Estiu:** Sol en Carranc el dia 21 de juny a les 13:28 hores.
- Tardor:** Sol en Lliura el 23 de setembre a les 05:09 hores.
- Hivern:** Sol en Capricorn el dia 22 de desembre a les 00:38 hores.

Dies de mercat I

ALBAL, dilluns. L'ALFÀS DEL PI, divendres. ALACANT, dimarts, dijous i dissabtes. ALBORAIA, dijous. L'ALCÚDIA DE CRESPINS, dimecres. ALGEMESÍ, dissabtes. ALMASSORA, dimarts i divendres. ALTEA, dimarts. BANYERES DE MARIOLA, dimecres. BENIDORM, dimecres i diumenges. BENIMÀMET, dimecres. BENISSA, dissabtes. BÉTERA, dimarts. BETXÍ, dimecres. CALLOSA D'EN SARRIÀ, dilluns. CALP, dissabtes. EL CAMPELLO, dimecres. CANALS, divendres. CARLET, dissabtes. CASTELLÓ DE LA PLANA, dilluns. CATARROJA, dimarts i divendres. CATRAL, dissabtes. COCENTAINA, dijous. CORBERA, dilluns. DÉNIA, dilluns i divendres. ELX, dilluns, dissabtes i diumenges. FINESTRAT, divendres. La FONT DE LA FIGUERA, dimecres i dissabtes. GATA DE GORGOS, divendres. EL GRAU DE CASTELLÓ, divendres. GUADASSUAR, dijous. GUARDAMAR DEL SEGURA, dimecres. MASSAMAGRELL, dimarts. MASSANASSA, dissabtes. MOIXENT, dilluns. MORAIRA (TEULADA), divendres. La MURADA, dilluns i divendres. MUTXAMEL, dimecres. ONDARA, dimecres. ONIL, divendres. ORBA, dimecres. ORIOLA, dimarts. PARCENT, dilluns. PATERNA, dimarts. PEDREGUER, dissabtes. PETRER, dimecres. EL PILAR DE LA FORADADA, divendres. EL POBLE NOU DE BENITATXELL, dimecres. POLOP, dimecres. QUART DE POBLET, dimecres. REQUENA, dissabtes. SAGUNT, dijous i dissabtes. SANT JOAN D'ALACANT, dissabtes. SANTA POLA, dilluns i dissabtes. SAX, dilluns. SOGORB, dijous. SOLLANA, dimecres. TEULADA, dimecres. TORREBLANCA, dimarts. TORREVELLA, divendres. UTIEL, dimecres. La VALL D'UIXÓ, divendres. La VILA JOIOSA, dijous. XÀBIA, dijous. XALÓ, dimarts. XÀTIVA, dimarts i divendres. XELLA, dimarts. XIVA, divendres.

Fires tradicionals I

- Gener:** 5 i 6, Alcoi. 6, la Canyada. 15-31, Alacant. 17, Betxí, Benicàssim, Benissa, Borriol, Castelló de Rugat, Caudete de las Fuentes, Cofrents, Elx, Fortaleny, Llombai, Lluçena, Morella, Rafelbunyol, Muro d'Alcoi i Orihuela. 20, Polinyà de Xúquer, Cervera del Maestrat. 25, Benavites. Del 29 de gener al 3 febrer, Altea.
- Febrer:** 1-5, Sax, Agres i Catral. 2, Manuel. 2-10, Borriana. 3, Llaurí, les Fonts d'Aiòder i Olocau del Rei. 3-5, Xestalgar. 17-20, Millena. 27, Orihuela.
- Març:** 1, Mutxamel. 5, Castelló de la Plana. 16-19, Borriana. 16-23, Castelló de la Plana. 19, Busot, Millena, el Palamó i Alginet. 19-20, Ademús.
- Abril:** 5, Agullent, el Ràfol d'Almúnia i Sant Vicent del Raspeig. 14-21, Cullera. 15, Orihuela. 19, la Vall d'Uixó. 21-24, Alcoi i Banyeres de Mariola. 22-30, Onil. 25, Rossell. 22-30, Onil. 25, Rossell.

- Maig:** 1, Sax. 7, Canet lo Roig. 9, Benasau i la Torre de les Maçanes. 10-14, Biar. 12-15, Petrer. 15, Orihuela. 17, Montfort i Vila-real. 18, Lluçena. 20-21, Oliva. 21-28, Almassora. 26, Bigastre i Elda.
- Juny:** 11, Alpont i Polinyà de Xúquer. 12, Coix. 13, Bocairent, Tollos i Sot de Ferrer. 15-24, Xàbia. 16, Santa Pola. 21-30, Alacant. 22-30, Vinaròs. 24, la Vila Joiosa, Benafigos i Massanassa, 24-26, Alberic. 29, Rojals, Campos d'Arenós. 29-30, la Pobla Llarga.
- Juliol:** 2, Alcalà de Xivert. 7, Orihuela. 9-17, Dénia. 18-21, València. 20-30, Benicàssim. 22, Moncofa i Vilafranca. 23-25, Alzira. 25, Albaida.
- Agost:** 1, Torrevella, Asp, Alacant i Benigànim. 3, Quatretonda. 8, Onda. 10, Torís i Vinaròs. 12, Elx. 14, Benicarló. 19, Morella. 15-20, Xàtiva. 25-31, Requena. 24-31, Bunyol.
- Setembre:** 1-3, Alcosser de Planes, Castalla. 2-8, Vila-real. La primera setmana, a Tavernes de la Vallidigna. 4-9, Villena. Morella, segon cap de setmana. 6-10, Beneixama. 6-12, Xelva. 6-15, Utiel. 6-20, Sueca. 7, Segorbe. La tercera setmana, a Nules. 8, Vilafranca i Peníscola. 9-17, Gandia. 12-16, Carcaixent. 15-17, Canals. 20, Oliva. 21-23, Sant Mateu. 24-30, Sumacàrcer. 29, Campos d'Arenós, Lluçena i la Serratella.
- Octubre:** 1, Navarrés. 2-6, Carlet. 4, Balones, Crevillent, Altea i Xelva. 4-6, Polop. 1-14, Callosa d'en Sarrià. 12, la Vila Joiosa. 9-17, Gandia, 12, Borriana. 12-16, Carcaixent. 16, Almenara. 20, Oliva. El cap de setmana més pròxim al 25, l'Olleria. Onda, la darrera setmana. Villena, tot el mes.
- Novembre:** 1, Cocentaina, Sagunt i Dénia. 4-13, Quart de les Valls. 4-6, Vilanova d'Alcolea. 7-10, l'Alfàs del Pi. Tercer diumenge a Ontinyent. 26-29, les Coves de Vinromà. 29, Cabanes.
- Desembre:** 4, Montcada. 8, Formentera del Segura, Montfort, Pedreguer i Torrevella. 13-15, Villanueva de Castellón. 21, Alzira. 28-29, Elx.

Efemèrides meteorològiques I

Per Emilio Martínez Ibarra

Resum de l'any climàtic 2008-2009

Octubre 2008

Durant el mes d'octubre les precipitacions foren moderades en la major part del territori valencià i, fins i tot, es podrien considerar abundants en algunes zones de la província de València. En eixe sentit cal destacar les pluges acumulades a les comarques de la Safor i la Costera, amb uns màxims de 446 mm i 343 mm, respectivament.

Pel que respecta a les temperatures, convé mencionar una irrupció d'aire fred al final del mes, situació que quasi es podria qualificar d'històrica. Va afectar especialment l'interior de la província de Castelló. D'eixa manera, en localitats com Morella o Ares del Maestrat les nevades tingueren un gruix de 10-30 cm, cosa que no es recordava des de finals de la dècada dels anys setanta del segle xx.

Novembre

La característica més destacada del mes va ser el seu marcat component gelat, especialment durant la tercera desena i el final del mes. De fet, els registres mínims del mes esmentat baixaren fins i tot a -5 °C a les comarques més fredes de l'interior de les terres valencianes.

Les precipitacions no mostraren un caràcter tan extrem, sinó que més prompte s'haurien de considerar modestes tirant a moderades. En la província d'Alacant les pluges acumulades estigueren compreses entre 30 mm i 50 mm, excepte a les comarques del nord de la província, on se situaren al voltant de 100 mm; en la demarcació de València se'n registraren quantitats semblants i destaquen les de la comarca de la Safor i les valls interiors, sempre molt exposades als vents de llevant. En la de Castelló, per la seua banda, les precipitacions no superaren els 50 mm.

Desembre

Novament el caràcter del mes es va definir per unes temperatures inferiors a les normals, però no destacaren per la seua persistència en valors extrems.

Les pluges tampoc resultaren abundants i estigueren dins dels valors normals per a l'època. Dins d'eixa situació s'han de destacar el nord de la província d'Alacant i les comarques centrals, amb unes mitjanes entre 5 mm i 10 mm.

Gener 2009

Malgrat la seua condició de ser un mes tradicionalment sec, les pluges es presentaren de manera abundant en la major part de les terres valencianes. De fet, es mostraren generoses a les comarques de la Marina Alta, el Comtat, la Safor, la Vall d'Albaida i la Costera.

Les temperatures se situaren al voltant de les normals, amb mínims absoluts que s'aproximaren a 0 °C a la costa, i foren més baixes a l'interior, amb registres que aplegaren a -5 °C.

Però l'episodi atmosfèric més destacat van ser els temporals de vent, que se significaren per la seua violència a partir de la segona desena. Especialment important fou la velocitat que tingueren el dia 24, amb una força de 120 quilòmetres per hora en alguns punts de la Comunitat. La causa de la pertorbació fou una baixa pressió de ràpida evolució. Els seus efectes es deixaren sentir de manera especial a la Marina Baixa, on hi hagué un incendi a causa de la caiguda d'una torre d'alta tensió. Va afectar els municipis de Benidorm, Polop, Finestrat i, especialment, la Nucia, amb la pèrdua d'una important massa forestal al Puig Campana i al Ponoc. La invasió d'urbanitzacions fetes dins de la zona boscosa va condicionar que afectara zones habitades, amb el resultat de l'evacuació de prop de 14.000 persones.

Febrer

Les precipitacions foren escasses i van fer bo el pronòstic que el mes sol tindre tendència a ser sec. En la major part de les tres províncies no se superaren els 20 mm.

Les temperatures, tenint en compte l'època de l'any, tampoc foren extremades. Les mínimes absolutes, per exemple, estigueren entre 0 °C i 5 °C a la costa i entre -2 °C i 8 °C a les terres més fredes de l'interior.

Març

Amb l'inici de la primavera meteorològica, les precipitacions novament tornaren a visitar amb relativa abundància tota la Comunitat. Així, a la província d'Alacant oscil·laren entre 60 mm i 80 mm, a la de València se superaren els 100 mm a les àrees més exposades al vent de llevant. Mentres que a Castelló aplegaren a ser entre 50 mm i 70 mm.

Les temperatures, al contrari, foren les habituals per a l'època.

Abril

Durant el mes d'abril les pluges descendiren respecte a les de març a les províncies d'Alacant i València, sense que a Castelló experimentaren variacions notables. D'esta manera les precipitacions acumulades se situaren al voltant de 100 mm a l'interior de la comarca de la Marina Alta en la primera setmana del mes, entre 30 i 40 la segona i entre 40 i 50 la tercera.

Les temperatures començaren el seu ascens camí de l'estiu. No es registraren gelades en la pràctica totalitat del territori valencià.

Maig

Maig va obrir de bat a bat les portes a l'estiu, insinuant d'eixa manera l'estiu calorós que tindriem. Les pluges descendiren de forma dràstica i mostraren els seus valors pràcticament estiucens. Per tant, el mes de maig fou particularment molt sec. Així ho diuen els valors registrats, que se situaren entre 5 mm i 10 mm i que foren encara inferiors a la part de Castelló, on no arribaren ni a superar els 5 mm.

Les temperatures foren càlides per a l'època i en alguna jornada aplegaren a 30 °C als punts més càlids de la Comunitat.

Juny

Si maig va obrir les portes a l'estiu, juny el va considerar el seu permanent hostatge. Les precipitacions van ser pràcticament inexistents, mentres que les temperatures foren de plena canícula. Les pluges, per tant, mai superaren els 5 mm en la major part del territori valencià, i els valors més elevats es van quedar a l'interior de la província de Castelló, on se superaren els 15 mm.

Les temperatures mitjanes màximes es quedaren entre 28 °C i 30 °C en bona part del territori, i se superaren i tot a les fondalades més càlides com les corresponents a Orihuela o Xàtiva, amb 32 °C i 31, 9 °C, respectivament.

Juliol

Les precipitacions al juliol foren les pròpies per a l'època, és a dir, pràcticament inexistents, encara que pel seu caràcter heterogeni hi hagué algunes excepcions. D'eixa manera, en sectors costaners de les comarques de la Marina Alta i la Safor foren abundants, i van ser més moderades a la província de Castelló. Entre els valors a destacar s'ha de parlar de les estacions meteorològiques de Dénia-Gata, Gandia-Marxquera, i Picassent, amb 46 mm, 71 mm i 60 mm, en cada cas.

Novament juliol fou molt càlid en tota la Comunitat, amb temperatures superiors a les habituals. Se superaren els 40° C en zones baixes i d'altitud mitjana com és el cas d'Orihuela, Montfort, Villena, Xàtiva, Aiora, Quart de Poblet o Alcalà de Xivert, entre altres.

Agost

Les elevades temperatures observades en este mes no donaren treva i es presentaren, per tant, dies qualificats de molt sufocants. Foren temperatures superiors a les normals, que van quedar a l'altura de les aconseguides en el calorós estiu de l'any 2003.

Les pluges foren en general molt escasses, inferiors a 10 mm, amb les comptades excepcions de 37 mm a Planes, 21 mm a Benavites, 22 mm a Montcada i 30 mm a Sagunt.

Setembre

Un hivern gelat, seguit d'un estiu avançat i sense treva de calor, donaren pas a una tardor també avançada. Les successives irrupcions d'aire gelat portarien l'enyorada frescoreta que faria abaixar la calor, cosa que es produí en comparéixer les primeres tronades, que en termes astronòmics es presentaren de forma avançada. Per tant, les precipitacions foren importants, amb un episodi molt intens al final del mes, en especial les jornades del 28 i 29 de setembre. Fou especialment intensa la precipitació a la comarca de la Plana Baixa, amb importants inundacions a Borriana, localitat on se superaren 200 mm el dia 29 (en concret es mesuraren 205,8 mm).

Amb l'arribada de les pluges les temperatures descendiren de manera sensible marcant de forma clara el final de l'estiu i l'arribada de la tardor.

Calendari dels sants patrons i advocats I

- Gener:** 7, sant Ramon de Penyafort, contra els mals de pedra als renyons. 8, sant Julià, per als qui han de guanyar-se la vida lluny de casa. 17, sant Antoni Abat, dels animalets de casa. 22, sant Vicent Màrtir, dels qui trascolen vi.
- Febrer:** 3, sant Blai, contra els mals de gola. 9, santa Apol·lònia, dels dentistes. 24, sant Macià, dels qui crien canaris. 26, sant Baldomer, dels manyans.
- Març:** 8, sant Joan de Déu, dels qui viuen en residències i dels hospitalitzats. 19, sant Josep, dels corredors de bicicleta. 26, sant Ireneu, contra les grans sequeres. 26, santa Eugènia, advocada contra els mals d'esperit.
- Abril:** 12, sant Juli, dels magatzemistes d'adobs i llavors. 14, sant Elm, advocat dels perills de la mar. 16, santa Engràcia, contra els mals de cap. 23, sant Jordi, contra les plagues del camp. 25, sant Marc, dels sabaters i dels ramaders.
- Maig:** 6, sant Joan Evangelista, patró dels impressors. 11, sant Mamet, de les mares que estan criant. 12, sant Pancraci, advocat de la faena. 15, sant Isidre, patró dels llauradors. 20, sant Baldiri, dels malalts d'hèrnia. 22, santa Rita, de causes difícils.
- Juny:** 12, sant Nazari, dels qui patixen manies. 13, sant Antoni de Pàdua, de les coses perdudes. 24, sant Joan Baptista, patró dels ebenistes. 28, sant Gem, dels xiquets que no volen menjar. 29, sant Pere, patró dels pescadors.
- Juliol:** 10, sant Cristòfor, dels conductors. 16, la Mare de Déu del Carme, dels mariners. 22, santa Maria Magdalena, dels qui van perdent el cabell. 25, sant Jaume, advocat per a trobar una bona casa per a viure. 26, santa Anna, contra l'esterilitat femenina.
- Agost:** 2, la Mare de Déu dels Àngels, per a guanyar el jubileu. 5, la Mare de Déu de les Neus, contra les arrugues de la cara de les dones. 16, sant Roc, contra els mals contagiosos. 24, sant Bartomeu, dels carnisseros. 28, sant Agustí, dels qui patixen insomni.
- Setembre:** 1, sant Gil, patró dels pastors. 21, sant Mateu, patró dels cobradors d'impostos. 27, sants Cosme i Damià, dels metges. 29, sant Miquel, dels qui fabriquen materials de construcció.
- Octubre:** 4, sant Francesc d'Assís, dels ecologistes. 2, sant Dionís, dels enamorats. 15, santa Teresa, per a guardar-nos dels malsons. 18, sant Luc, dels pintors. 25, sants Crispí i Crispinià, dels baixos d'estatura.

Novembre: 4, sant Carles, dels empleats de banca. 11, sant Martí, dels corredors de finques. 13, sant Homobò, patró dels sastres. 22, santa Cecília, dels músics. 25, santa Caterina, dels mestres carrossers d'automòbils. 30, sant Andreu, dels pescadors de canya.

Desembre: 4, santa Bàrbara, contra els llamps i patrona dels campaners. 6, sant Nicolau, patró dels xiquets. 13, santa Llúcia, de la vista. 18, la Mare de Déu de l'Esperança, de les dones embarassades.

Calendari de les fires de llibre de vell I

València: entre final de febrer i principi de març. **Castelló de la Plana:** per Tots Sants. **Alacant:** entre final de novembre i la primera setmana de desembre. **Gandia:** per Pasqua de Resurrecció. **Dènia:** per les festes de juny i juliol.

Nota: el Gremi de València acudix també a les fires de Santander, Valladolid, Màlaga, Granada, Sevilla, Barcelona i Madrid.

Calendari dels colomaires (districtes territorials) I

Gener-febrer: comarcals a Alacant, Castelló i València. **Març:** comarcals per a jòvens a Alacant, Castelló i València. Intercomarcals: **març**, a Alacant; entre **març-abril:** Castelló i València. Campionats de districtes territorials: **abril-maig**, Alacant (Trofeu President Diputació), Castelló i València. Torneig de coloms jòvens: entre **abril-maig**, a Alacant, Castelló i València. A més, hi ha un Campionat Comunitari celebrat a Alacant i un Trofeu de la Creu Roja a València. Els campionats intercomarcals d'Alacant es fan a les dos comarques de la Marina, al Baix Segura i al Vinalopó Mitjà i Alt.

Calendari de la pilota valenciana I

Gener i febrer: Cap al 23 de gener, a Guadassuar, important torneig. Lliga d'escala i corda. Lliga de promeses d'escala i corda. 19 de gener (Memorial Pasqual Balaguer). 8 de febrer (I Campionat Vila de Xilxes, modalitat de frontó). Comencen els jocs esportius per a escolars en les modalitats de galotxa, raspall i frontó. Partides del 17 al 30 de gener al trinquet de Benissa, per la Fira de Sant Antoni. De la segona quinzena de gener a la primera de febrer, campionat d'escola i corda a Borriol. Memorial Pasqual Balaguer, en la modalitat de frontó comença el Campionat Autonòmic de Galotxa al final de febrer.

- Març:** Trofeu interprovincial de frontó, aficionats. Torneu de galotxa Corts Valencianes. Lliga a llargues i a palma en la modalitat d'aficionats al sector d'Alacant. Comencen els campionats autonòmics de raspall i galotxa. La lliga professional Caixa Popular, campionat de promoció. Comença el campionat autonòmic de frontó de parelles aficionades. A mitjan mes es fa la final de la lliga d'escala i corda professional (Bancaixa).
- Abril:** Torneig Corts Valencianes de galotxa. Final supercopa de galotxa. Al principi del mes, la final del campionat d'aficionats d'escala i corda.
- Maig:** Campionat Bancaixa per a professionals de raspall. Comença el campionat individual professional d'escala i corda. Final del campionat de promoció d'escala i corda Caixa Popular.
- Juny:** Final individual professional d'escala i corda, a final del mes. També cap al final del mes la cloenda de llargues i palma. Comença el campionat professional de raspall.
- Juliol:** Al principi del mes es fa la final del campionat autonòmic i juvenil de frontó. Del 22 al 25, a l'Orxa, partides per les festes de la Divina Aurora. 29-31 juliol a la Pobla del Duc, per les festes de Sant Pere. 30, a Quatretonda, per les festes dels Sants de la Pedra. 26, a Senyera, per les festes de Santa Anna. L'última setmana de juliol a la Vall de Laguar, per les festes de Santa Anna. Cap a mitjan mes, les finals de la lliga professional de raspall i la final de l'autonòmic de galotxa El Corte Inglés. Acabant el mes, la final del campionat autonòmic de raspall, modalitat de carrer.
- Agost:** Campionat europeu de llargues. Trofeu President de la Diputació de València de raspall. 14-18 partides de llargues per les festes de Sant Roc, a la Nucia. Primera setmana del mes, a Penàguila, llargues. Del 3 al 7 a Xeraco, per les festes del Crist de l'Agonia, partides de raspall.
- Setembre:** A principi de mes, la final del torneig de promoció de raspall Caixa Popular. Campionat interpobles de galotxa per a aficionats. Torneig per a aficionats, a Benidorm, de galotxa i llargues. Trofeu Mancomunitat de municipis de la Safor per a professionals. A mitjan mes, Dia de la Pilota Valenciana. A Tormos, al principi del mes, Trofeu Joaquim Riera.
- Octubre:** Trofeu 9 d'Octubre per a equips professionals.
- Novembre:** Campionat individual de raspall per a professionals. A mitjan mes, final del torneig de Benidorm de llargues i galotxa i la final de raspall en trinquet per a aficionats. Al final de mes, la final de frontó per a aficionats.

Desembre: Supercopa de galotxa per a aficionats, i comença el campionat per a professionals d'escala i corda. A mitjan mes, la final individual professional de raspall, i també es fa l'acte social de la Gala de la Pilota Valenciana.

Interpretacions d'aurors, albaides i altres activitats musicals I

Gener: 5, Montanejos (*las prosas*). 16-19, les Alcubles (gojos). 17, Benassal (cant de l'Alobe). 17, Cortes d'Arenós (cant de *las prosas*). 17, Aiòder (gojos).

Febrer: 3, Bolulla (gojos). 3, Xalans (*coplillas*).

Març: 19, Benetússer (albaides). 19, Benifaió (albaides). Primer diumenge del mes, a la Vall d'Uixó (cants de Corruca).

Abril: Diumenge següent a la Pasqua Florida, Càlig (la Lloa).

Maig: Hi ha balls en les processons del Corpus a diversos pobles, dels quals cal destacar els de la mateixa capital de València, Algemesí, Xàtiva, Xàbia, Dénia i Morella.

Juny: 23, Beneixama (albaides).

Juliol: 14-18, Coix (aurora). Última setmana, a l'Ènova (aurora). 28, Serra (albaides).

Agost: 1, Mislata (albaides). 6, Silla (la Carxofa). Al voltant del 6, a Murla (aurora). 14, a Xaló (les cantates). 9-14, Sollana (albaides). 12-23, làtova (aurora). 15, Alberic (albaides). 15, Cortes de Pallars (aurora). 20-30, Penàguila (aurora). 27, Bétera (albaides). Quart diumenge, Confrides (aurora). 25-29, Loriguilla (aurora).

Setembre: La primera setmana, Llosa de Ranes (albaides). 1-2, Albuixec (albaides). 7-8, Ròtova (aurora). 9, l'Alfàs del Pi (cant de les copletes).

Octubre: Primer diumenge, la Vall d'Uixó (aurora). Tots els diumenges del mes, Bèlgida (cant de la Despertà). Tots els diumenges, Bigastre, Catral, Xacarella (aurora). 7-8, Castelló de Rugat (serenates). Tots els dissabtes, Granja de Rocamora (aurora). Segon diumenge, Figueroles (aurora). 16, Carcaixent (aurora). 3r cap de setmana, Benimantell (aurora).

Novembre: Novenari de les Ànimes, Corrales de Utiel (cant de les Ànimes).

Desembre: 4, Piles (aurora). 7, Albocàsser (cant de les Cartes). 7-8, les Alcubles (cants dels quintos). Cap al 8 de desembre, Ontinyent (cant de l'Anunci Angèlic). 8, Quart de Poblet (Pureses de la Mare de Déu) i

Vallada (coples). 13, València (tabalà de Santa Llúcia). 24, l'Alcora (albades). 24, Barraques (albades). 24, Torralba del Pinar (nadales). 24, Benicàssim (albades). 24, Gandia, a l'ermita de Santa Anna (cant de la Sibil·la); el mateix dia a Ontinyent, a l'església de l'Assumpció, també l'esmentat cant. 24, Lluçena (albades). 25, Alfarb (nadales). 25-26, Soneja (nadales). 25-26, Toràs (nadales).

Informació dels balnearis valencians I

Informació facilitada per l'Associació Valenciana d'Estacions Termals. Tel. 963 530 055

- Calles** VERCHE (afeccions dermatològiques, respiratòries, genitourinàries, digestives i reumatisme). Tel. **962 130 003**. Calles 46175.
- Cofrents** HERVIDEROS (afeccions reumàtiques i digestives, del fetge, musculars i estrès). Hotel de 3 estrelles. 50 bungalows. Tel. **961 894 025**. Cofrents 46625.
- Montanejos** (afeccions reumatològiques, respiratòries, digestives i tractaments dermatològics). Tel. **964 131 275**. Montanejos 12448.
- La Vilavella** (afeccions reumàtiques, digestives, renyó, fetge, respiratòries). Tel. **964 677 400**. La Vilavella 12526.
- Xulilla** (afeccions reumàtiques, aparell respiratori i circulatori i cures de l'estrès). Hotel de 2 estrelles. Tel. **961 657 013**. Xulilla. 46167.

Brolladors amb propietats:

Bellús (reumatisme, neuràlgies, histerisme), **Benimarfull** (herpetisme, amenorrees), **Busot** (reumatisme), **Fuente Podrida** (herpetisme), **Mare de Déu d'Orito** (raqutisme, anèmia), **Ontinyent** (gastrointestinals), **San Antón** (Oriola) (dermatosi), **Santa Anna** (Xàtiva) (herpes, neuràlgies), **Setaigües** (afeccions estomacals i fetge).

Calendari de volteig de campanes de la torre del Miquelet de la seu de València I

- Gener:** dia 21 (19:30 hores), dia 22 (11 hores), per la festa de Sant Vicent Màrtir.
- Abril:** dia 2 (matraques a les 9 i a les 16:30). Vol, l'11 (a les 20 hores) i el 12 (a les 12 hores).

- Maig:** 8, vespra de la Mare de Déu dels Desemparats (a les 12 i a les 20 hores). El dia de la festa (a les 7:30, 11, 12 i 19:30 i 20 hores). 16, l'Ascensió (a les 11 i a les 12 hores).
- Juny:** 5, vespra del Corpus (a les 12 i a les 20 hores), i en els actes de la processó el dia 6.
- Desembre:** dia 7, vespra de la Immaculada (19:30 hores), dia 8 (a les 12 hores). Dia 24 (a les 19:30 hores). Dia 25 (a les 12 hores).

La medicina casolana. El fong I

Per Joan de Plamolins

En tot temps han existit productes destinats a curar les malalties que han gaudit d'un gran fervor popular. Alguns són ben antics, com la famosa *Triaca magna* que ocupà temps al prestigiós Arnau de Vilanova, allà pels obscurs anys del segle XIII, per a donar llum amb el seu estudi denominat *Epistola de dosi tyriacalium medicinarum* a un defici que ja estava furgant els metges des del segle III. En el segle XIX metges higienistes, com Ramon Capdevila o Àngel Sanz, parlaven dels beneficis per al cos sotmés a cures amb preparats de càmfora. I en temps més recents es parla dels miracles que sobre l'organisme exercixen el ginseng o el magnesi. Però, entre tots estos, no hi ha dubte que fou un fong, conegut científicament com a *Aspergillus flavus-oryzae*, el que va causar tot un fenomen social allà pels inicis dels anys cinquanta del segle XX.

Este fong creixia sobre un preparat de te i sucre dins d'un plat soper. S'havia de guardar en un lloc ni fosc ni assolellat, fresc, i el plat havia d'estar recobert amb una gasa per a evitar el contagi d'altres organismes. Les seues propietats benèfiques anava deixant-les en el brou a mesura que madurava. Les cures consistien a prendre'n una cullerada sopera en dejú durant dos setmanes fins que el pacient trobava millora. Fins ací el *modus operandi*.

L'origen terapèutic del fong és molt antic i està relacionat amb les propietats que sol tindre el te. En primer lloc és un euforitzant i un diürètic. El fong associat al te era conegut en la medicina de les escoles japoneses, xineses i índies, des d'on va passar a Occident a principis del segle XX pels contactes que, via Manxúria, tenien amb Rússia, la qual al seu torn el va estendre dins de la seua àrea d'influència comercial. Des dels seus inicis en les plantacions d'arròs va anar ascendint socialment fins a ser considerat, tant entre les classes populars com als salons de la noblesa, un producte de primera necessitat. Però, com totes les modes, passava o tornava a reeixir segons les circumstàncies.

Originàriament la terapèutica amb el fong tan sols se la podien permetre economies sòlides, que pagaven grans quantitats per a obtindre'n. Segurament la seua popularitat va ser causada per la pietat que els monestirs ortodoxos tenien amb les classes necessitades, condemnades a no poder gaudir, pel seu preu elevat, d'aquell producte miraculós. Els monjos posaren a l'abast dels pobres el mateix fong, que, una vegada ultrapassades les fronteres d'aquell vast país, conegué la finor francesa i va ser batejat amb el nom de *champignon de la charité*. Per això, la llegenda deia que, per a tindre totes les seues propietats, el fong no es podia adquirir a les farmàcies i que qui en tenia n'havia de donar a qui li'n demanava. Eixa era la pràctica que se seguia a casa nostra mentres va gaudir de la seua consideració de panacea universal.

Durant temps es discutí si era el fong o la teomicina allò que curava les malalties. En 1957 Oliveira Feijão, eminent botànic portugués, parlava del descobriment de noves propietats que tenia el te associat al fong, administrat a malalts crònics en les dosis recomanades. En realitat s'estava intentant extraure tot el que es podia saber sobre un altre fong de transcendental importància, el conegut *Penicillium* del doctor Fleming. El nostre popular fong tenia uns certs components, per la barreja amb el te, el sucre i l'aigua en un xarop on es podien trobar unes certes quantitats de vitamina C i indicis d'antibiòtics, que no farien cap mal als aficionats a prendre'n i que, en tot cas, ajudarien a superar les angoixes, que no eren poques, en aquells anys de dura postguerra.

El fong, ja ben popularitzat, va proporcionar als poetes de vena popular una rica font d'inspiració, i a l'efecte va córrer una auca que contenia el comentari següent:

Un bolet de forma estranya
fa furor a tota Espanya.
Segons el dir de la gent
hauria vingut d'Orient.
Hi ha qui diu que és, a la fi,
una broma d'en Dalí.
Altres que és, salta a la vista,
propaganda comunista.
També es diu que si és secta
hi té una part molt directa.
Sort que un metge d'Arequipa
amb tots els detalls explica
que si el va heretar d'un nipó
que va rebre del carpó.

El portà a la nostra terra
quan es va acabar la guerra
i ací comença la història
del bolet tan ple de glòria.
Ho cura tot: ulls de poll,
cor agre, la grip i el goll,
les picors de tota mena
i fins els dolors d'esquena.
I pel fetge? La caraba,
un ho conta i no acaba.
Un cas molt greu comprovat
d'un pacient que s'ha curat.
Cura el mal humor, les penes
i desembossa les venes.

A les sogres malcarades
 les deixa molt canviades.
 Efecte especial nociu
 no deixa microbi viu.
 I a més també refresca
 i és molt bo per la ventresca
 Uns el prenen al matí,
 altres quan van a dormir,
 hi ha qui se'l beu a glopades,
 altres a cullerades,
 i un xiquet, molt ploricó,
 sempre el beu en un porró.
 Amb estos antecedents
 no és estrany que molts pacients,
 davant de fets tan notoris,
 deixen d'anar als consultoris.
 Els metges enfurismats
 es revolten indignats;
 diuen, amb veu molt sèria,
 que això és per a ells la misèria.

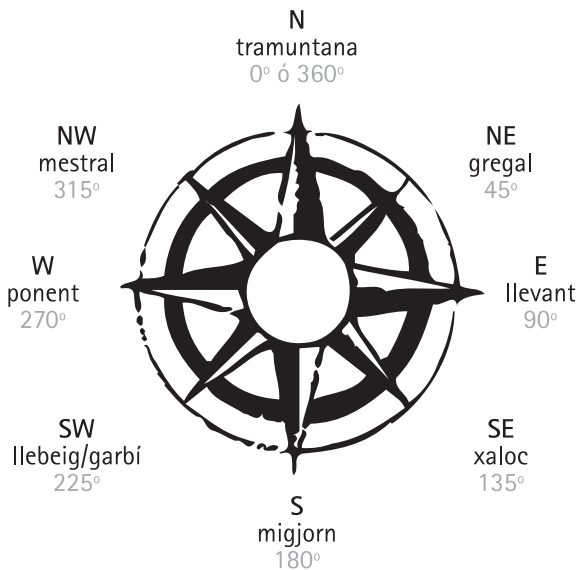
Els farmacèutics també
 cansats de la seua importància
 plorejant la seua desgràcia
 i han de vendre la farmàcia.
 Mentre algú d'això se'n riu,
 que és l'hora de fer ull viu.
 Són els pobres herbolaris
 candidats a milionaris
 que han venut tones de te
 i ara ofereixen rapé,
 i fan estranyes mixtures
 amb un sac de serradures.
 Molts diran: quina enganyifa!!
 I ells pot ser que han tret la rifa.
 En fi, deixem-nos de planys
 i que siga per molts anys.
 Que si el bolet tot ho cura
 la resta és... literatura.

El fong, a més de produir literatura de cordell, va passar també al món de les falles valencianes, que en aquells anys cinquanta hi trobaren una font de fecunda inspiració. Algunes comissions com les de Ripalda-Soguers, Russafa-Via José Antonio, Cuenca-San José Calasanz, Avinguda Ramiro Ledesma o Marxalenes, entre altres moltes, enlairaren divertits monuments a millor glòria de la popular medicina. També alguns músics de carrer hi dedicaren alguna partitura i es va fer famós per les terres de la Marina un tocador d'acordió d'origen aragonés que anava per fires i mercats oferint el seu art amb la cançó *Maravillas del hongo*.

La popularitat del remei casolà anà acabant-se a poc a poc i quedaren oblidats al rebost xicres i plats que, descoberts passat el temps, mostraven les restes fossilitzades d'allò que tant de miracle, diuen, havia fet. I no faltà la veu de la premsa, que, en data del 4 d'agost de 1954, recordava, a propòsit del fong, que cent anys abans havia produït en la ciutat de Barcelona una greu epidèmia de còlics estomacals que s'atribuïa a la ingesta en mal estat d'algun fong en males condicions.

La rosa dels vents I

f. rosa dels vents *NÀUT.* Cercle dividit en trenta-dos parts iguals que indiquen els quatre punts cardinals i vint-i-huit d'intermedis, és a dir, els trenta-dos rumbos de l'horitzó, sobre el qual són efectuades les indicacions de les agulles nàutiques.

Notes |

gener

---

febrer

---

març

---

abril

---

maig

---

juny

---

setembre

---

octubre

---

novembre

---

deseembre
